

1 Imali ste još nekoliko pitanja?

2 G. KRGOVIĆ: Časni Sude, obzirom da je prošla noć tako da sam imao
3 prilike da razmislim, ja mislim da ću se držati mog a... procenjenog vremena, tako
4 da će mi trebati otprilike još jedan sat vremena da bih završio. Poslao sam i
5 novu listu dokumenata, tako da mislim da ću... a, probaću da skratim, zavisno sad
6 od odgovora, ali mislim da ću se držati mog inicijalnog procenjenog vremena.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Izvolite počnite.

8 SVJEDOK: NOVICA SIMIĆ [Nastavak]

9 Ispituje g. Krgović: [Nastavak]

10 P: Dobro jutro ponovo, gospodine Simiću.

11 O: Dobro jutro.

12 P: Juče sam Vam pokazao onaj dokument o kome ste govorili. To je
13 formaci... formacija Vojske Republike Srpske, i samo jedno pojašnjenje. 'Nači, to
14 je formacija Vojske Republike Srpske, gde su na početku Glavni štab sa svojim
15 sektorima, posle toga su korpusi sa pripadajućim jedinicama, a na kraju su
16 samostalne jedinice u okviru Glavnog štaba. Je li to tačno?

17 O: Da.

18 P: Moje objašnjenje ovog dokumenta?

19 O: Tako je.

20 P: Gospodine Simiću, Vi ste u svom intervjuu tužiocu, 2004. godine,
21 govorili dosta o slanju izveštaja. Između ostalog, tužilac Vas je pitao kako ste
22 slali izveštaje Glavnom štabu, pa sam hteo sada da otklonim jednu nejasnoću koja
23 je proistekla iz tog intervjuja, mada ste Vi to u glavnom ispitivanju objasnili,

24

25

26

27

28

29

30

1 ali, ho... hoću baš specifično vezano za izveštaje o moralu, da prođem kroz Vas
2 /sic/. Izveštaji koji s... koji su slati pretpostavljenoj komandi, bez obzira na
3 koju oblast su se odnosili, su... ste potpisivali Vi, je l' tako?

4 O: Časni Sude, svi dokumenti koji su išli iz moje komande, ja sam
5 potpisivao. A na potpis su donosili oni koji su ga obradili, uključujući tu i
6 pomoćnika za moral koji je donosio svoja dokumenta.

7 P: I u... kada ste slali redovni borbeni izveštaj, deo o moralu je bio
8 uključen u redovni borbeni izveštaj, zajedno sa izveštajima po ostalim temama,
9 zar ne?

10 O: Jeste, tako je.

11 P: Isto tako, kada ste slali vanredni izveštaj o proceni i stanju morala
12 u Vašoj jedinici, taj izveštaj ste slali Vi i slali ste ga direktno komandantu
13 po liniji subordinacije, a u skladu sa principom jednostarešinstva koji je
14 vladao u Vojsci Republike Srpske, zar ne?

15 O: Tako je časni Sude, i tako su i... i dobijana dokumenta. Ona dolaze,
16 sva pošta dođe meni na sto, a onda ja raspoređujem kad se upoznam sa sadržajem
17 signiram kome organu ide na obradu. Ono što je bilo... dolazilo po borbenom
18 moralu, išlo je mome pomoćniku za moral.

19 P: I to bi trebalo da bude princip po kome je funkcionisala Vojska
20 Republike Srpske, i Vi ste se toga držali kada ste otišli na veću funkciju nakon
21 rata, kada ste bili u Generalštabu Vojske Republike Srpske, zar ne?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Časni Sude, to je redovan način na koji se fun... funkcioniše u vojsci
2 i ja sam se toga pridržavao.

3 P: Generale, tužilac Vam je, u svom intervjuu postavio dosta pitanja o
4 ulozi morala, o važnosti morala za Vojsku Republike Srpske. I Vi ste prilično
5 detaljno tužiocu objašnjavali značaj morala. Odgovarajući na pitanja tužiocu...

6 G. KRGOVIĆ: To je, za moje kolege, stranica intervjuja 171, to je
7 intervju od 2004.

8 P: ..Vi ste tu detaljno govorili, da u s... i tu ste, da parafraziram, da
9 ne... ne čitam ceo deo, a Vi ćete me ispraviti ako grešim, da je u... u sistemu
10 moral kao drugi po važnosti, odmah iza obučenosti komandi i jedinica, zar ne?

11 O: Časni Sude, kada se procjenjuje borbena gotovost jedne jedinice, ona
12 se procjenjuje po određenim elementima. Prvi element je uvježbanost, odnosno
13 komandovanje, sistem komandovanja i veza - to je prvi element. Drugi element je
14 moral jedinice. Treći element je tek obučenost i uvježbanost. Poslije ide i po...
15 logistika i sve ovo ostalo što ide redom. Časni Sude, u tradiciji naše vojske
16 jeste da smatramo da, ukoliko je borac spreman da se žrtvuje za interese i
17 ciljeve rata onda će on to činiti čak i u uslovima kada je nedovoljno snabdjeven
18 i kad mu nedostaju određeni drugi elementi neophodni za ratovanje. Ovim se ne
19 potcjenjuju ostali elementi koji utiču na borbenu gotovost jedinice. Ali pojam
20 morala sada, u ovakvom ratu koji smo mi vodili, bez proglašenja ratnog stanja i
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 gdje je došlo do promjene s... cjelokupne strukture društva, jer izašli smo iz
2 socijalističkog sistema i ušli pravo u rat, a novi sistem nije još
3 zafunkcionisao.

4 Dodad... dotadašnji elementi na kojima se moral zasnivao odjednom su
5 postali periferni. Između ostalog, socijalistički samoupravni moral, tekovine
6 narodnooslobodilačkog rata, bratstvo-jedinstvo, i moralo se naći nove osnove na
7 kojima će se temeljiti s... borbeni moral, sem ugroženosti naroda. Mi smo morali
8 da se vratimo našim tradicijama još iz doba kada je... su kraljevi vladali i
9 morali smo da se vratimo svojoj religiji. Sve je to ušložva... usložavalo pripremu
10 i pojedinaca i jedinca za borbu, pa i procjenu morala.

11 P: Gospodine Simiću, na moral, kako ste Vi objasnili, utiče više
12 faktora. Osim ovog vojnog elementa, da ga tako nazovem, tu su još i pitanje kako
13 je vojnik naoružan, je l' tako?

14 Vidim da ste klimnuli što z...znači da ste pot...potvrdili moje pitanje.

15 Drugo, kako je obučen, odeven i nahranjen, kako mu je zbrinuta porodica.
16 Tako da su svi ovi faktori uključeni i faktički uključuju sve organe komande da
17 bi se ostvario ovaj cilj, da bi vojnik bio spreman za borbu, zar ne?

18 O: Časni Sude, ovo je tačno, ali prvenstveno stanje u društvu,
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 funkcionisanje vlasti takođe izuzetno bitno utiče na moral. Moral ne mogu
2 pomoćnici za moral da prave. Moral pravi čitavo društvo i sva vojna
3 organizacija, a za moral je najodgovorniji vrhovni komandant prvo, pa onda svi
4 po stepenicama komandanti. A pomoćnici za moral su samo stručni organi koji to
5 prate, procjenjuju i predlažu komandantima.

6 P: Upravo ste me naveli na moje sledeće pitanje, a to je: Vi ovde, u
7 suštini, kad govorite tužiocu i danas Sudskom veću, govorite o značaju i
8 važnosti morala, a ne o značaju i važnosti organa za moral, kad ga apostrofirate
9 i dajete mu visoko mesto u lestvici ciljeva, odnosno, u lestvici faktora koji su
10 od uticaja na borbenu gotovost, zar ne?

11 O: Časni Sude, za stanje u jedinici je odgovoran komandant po svim
12 elementima. Da bi on to mogao da sublimira i da pretoči u svoje komandovanje, on
13 ima svoje pomoćnike po određenim elementima. Koliko je kada važan određeni
14 element zavisi i od situacije. Vjerujte, kad imamo problema sa popunjenošću, sa
15 gorivom i sa municijom, najvažniji nam je pozadinac, odnosno, logističar. Ako je
16 ugrožena unutrašnja bezbjednost, onda je pomoćnik za bezbjednost glavni.
17 Izvagati koliko je... pardon.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, izvolite, gospodine Živanoviću.

19 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Ja se izvinjavam što prekidam, ali
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 koliko ja znam, svjedok nije rekao "ako" - strana 6, red 14 - tu nije bilo
2 rečeno "ako je komandant odgovoran". Ja tu riječ barem nisam čuo.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, uredu, ali drugi put, molim Vas da
4 pričekate da svjedok završi što govori pa onda ispravak napravite na kraju. Sada
5 ste ga prekinuli na pola odgovora, to nije bilo potrebno.

6 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Izvinjavam se.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Simić, mi se izvinjavamo zbog
8 prekida. Prekinuo sam Vas kada ste rekli: "Kada je unutarnja organizacija u
9 opasnosti, onda je pomoćnik za bezbjednost najvažnija osoba. Ako bismo
10 željeli...", i tu smo Vas zaustavili. Molim Vas, nastavite dalje.

11 SVJEDOK: Hvala, č... časni Sude. Suština je u tome da n... ne može se tačno
12 izvagati ko je, kada, i koji element je bitniji. U toj hijerarhiji je zavisilo i
13 od toga u kom činu se zatekao taj pomoćnik. Ako je on od ranije bio u visokom
14 činu i duže vremena, on je na određen način bio i odvajan među ovim mojim
15 saradnicima.

16 Ja sam imao tu sreću da mi pukovnik Jeličić, kao stari pukovnik, bude
17 pomoćnik za moral i on mi je bio od izuzetne važnosti, i kao čovjek i u pomoći i
18 u komandovanju, a ne samo u procjeni morala. Al' to je moja specifičnost i ja ne

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bih želio da to prenosim na Glavni štab ili na neke druge komande.

2 G. KRGOVIĆ:

3 P: Za razliku od Vas koji ste uvažavali svog pomoćnika za moral, pred
4 ovim Sudom smo čuli svedočenje od komandanata pojedinih jedinica koji smatraju
5 da je... da moral prvenstveno zavisi od komandanta, a ne od nekog ko sedi u
6 kancelariji pa mu šalje neke studije o moralu koji često nemaju veze sa onim što
7 se dešava na terenu. Da li je bilo i takvog odnosa prema pomoćnicima za moral u
8 Vojsci Republike Srpske?

9 O: Časni Sude, i ja sam rekao da je komandant najodgovorniji za moral. I
10 ja smatram da je to osnovno, ali isto kažem da je mjesto pomoćnika za moral
11 izuzetno važno u pomoći komandantu u njegovoj funkciji, a njegova funkcija je
12 rukovođenje i komandovanje. Bilo je slučajeva minimiziranja uloge, pa čak i
13 osporavanje, ali ali mislim da su ti komandanti sami sebi činili medvjedu
14 uslugu, jer su sami sebi usložavali sistem donošenja odluke... a i komandovanja
15 jedinicama.

16 P: Gospodine Simiću, dalje Vas je tužilac pitao da li bi Vojska
17 Republike Srpske, da li bi komandant Vojske Republike Srpske mogao da komanduje
18 vojskom bez organa za moral. Vi ste tad odgovorili "ne", a ja bih hteo da mi
19 date...

20 G. KRGOVIĆ: Izvinjavam se, mislim da imamo problem sa prevodom. Ja ću
21 Vam sada pročitati na engleskom zbog prevodilaca, jer moj kolega mi je sugerisao

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 da ono što je ušlo u transkript ne odgovara onome što je u intervjuu.

2 [simultani prevod] "Da li je Mladić mogao rukovoditi VRS-om bez odjela
3 za moral u Glavnom štabu?"

4 Vi ste na to odgovorili: "Ne."

5 P: [na B/H/S-u] Generalno, ja sam Vam pokazao ovu formaciju juče i Vi
6 ste imali prilike da vidite formaciju Vojske Republike Srpske. Da li bi, ako bi
7 se pridržavali pravila, Mladić mogao da vodi vojsku bez ijednog od ovih organa
8 koji je predviđen po formaciji? Mislim na pozadinu, operativno-nastavno
9 odeljenje, organ za moral, finansije, personalne poslove, da ne nabrajam sve ove
10 organe šta... Kako sam ja razumeo Vaš odgovor-

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodo Fauveau?

12 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Zamolila bih kolegu da razjasni da li on
13 sada govori o organima štaba ili organima jedinica, organima komande.

14 G. KRGOVIĆ: Da, časni Sude. Pitanje tužioca u intervjuu se odnosilo na...
15 je također dvosmisleno jer... mada on kaže "*Main Staff*" u svom pitanju, tako da ja
16 kada govorim o ovome ja govorim o Glavnom štabu.

17 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospodine Krgoviću, molim Vas da ponovo
18 pročitate isto pitanje na engleskom. Nije mi sasvim jasno.

19 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] "Da li je Mladić mogao rukovoditi VRS-om
20 bez odjela za moral u Glavnom štabu?"

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Da, u redu. Hvala.

2 G. KRGOVIĆ:

3 P: [na B/H/S-u] Izvinjavam se, malo smo imali problem oko ovog
4 transkripta. Znači, shvatili ste moje pi...pitanje? Ja sam razumeo da ste Vi rekli
5 - pošto ste pre toga u intervjuu govorili o formacijama, maltene u svim organima
6 Glavnog štaba i Vaše jedinice - a pitanje Vam je bilo postavljeno s...specifično
7 za organ za moral, ne za druge organe? I na taj način ste sugestivno navedeni da
8 k... da, po meni, podignete značaj i ulogu organa za moral u Glavnom štabu.

9 Pa Vas sad ja... ja da pitam. Da li je - obzirom na formaciju i na sastav,
10 i na način na koji ste Vi odgovarali na prethodno pitanje - to se odnosi
11 faktički na sve organe u Glavnom štabu, zar ne?

12 O: Časni Sude, svaki organ ima svoje mjesto. Da je moglo bez njega, bez
13 jednog organa, on ne bi bio ugrađen u formaciju. Prema tome, da je Mladić mogao
14 bez organa za moral ukinô bi on njega vrlo brzo i poslao ove ljude u borbene
15 jedinice. Suština je u tome, a ne samo, ovaj, da li je mogao bez organa za
16 moral. Nije mogao ni bez koga, a njegovo je pravo koliko će da prihvati
17 prijedloge određenog morala... određenog organa, pa i organa za moral, ali on
18 donosi odluku i odgovara za tu odluku. Ako nije poslušao, onda je na njemu
19 greška, ako se tu pokaže kao n...nefunkcionalna. To je njegov rizik, a pametan
20 komandant sasluša svoje saradnike, jer više... kod nas u vojsci kažu: više
21 glava, više pameti.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Generalno, kol'ko sam shvatio Vaš odgovor, znači, na komandantu je da
2 proceni kakvu će važnost dati pojedinom organu ili ne, u svakoj kon...konkretnoj
3 situaciji ili uopšte.

4 O: Časni Sude - pardon - jes... ranije sam već rekao; zavisno od situacije
5 i određeni organ bude više angažovan ili manje angažovan. Prema tome, komandant
6 je taj koji odlučuje i ja mislim da sam bio potpuno jasan po tom pitanju.

7 P: Gospodine generale, sad ću Vas vratiti na jedan deo intervjuja. Vi ste
8 nakon ovog intervjuja dali još jedan intervju tužiocu, to je bilo 2007., i tu ste
9 - kada ste odgovarali na pitanja tužioca, to je na strani 83, red 2. - rekli,
10 kada ste govorili o generalu Gveru, sledeće:

11 "Gveru nije bilo dozvoljeno da naređuje takođe. On je možda bio peti na
12 listi onih kojima je bilo dozvoljeno nešto da kažu. Sve što imate za Gveru, bilo
13 šta, da ga optužite za bilo šta je smešno. Tokom pola rata, Mladić i Gvero su
14 bili u svađi, zavadi, jedan sa drugim."

15 Da li se sećate da ste to rekli tužiocu u intervjuu?

16 O: Časni Sude, ja ne želim ovdje da prejudiciram vaše odluke. Ovo je
17 moje lično mišljenje vezano za krivicu generala Gvere. Tačno je što sam rekao i
18 još ću jednom da potvrdim, bili su u svađi i na određeni način general Gvero je
19 bio hendikepiran jel /sic/ nije mogao normalno da radi svoj posao, jer predlozi
20 koje je on davao komandantu njemu se nisu svidjeli. Bolje bi bilo za sve nas da...
21 da ga je mnoge stvari poslušao. Gvero, general Gvero, kao i svi pomoćnici

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 komandanta i svi članovi štaba nisu imali pravo komandovanja izuzev zamjenika
2 načelnika Generalštaba, odnosno načelnika štaba Glavnog štaba, generala
3 Milovanovića, i to samo kada zamjenjuje generala Mladića. To je princip
4 jednostarješinstva koji se poštuje u vojsci. Gospodin, general Gvero, mogao je
5 da izdaje naređenja samo svojim saradnicima u svome sektoru za moral. 'Nači,
6 onih pet-šest ljudi oko njega što je bilo, samo je njima mogao on da komanduje i
7 nikome više.

8   A i to nije bilo komandovanje, to je bilo rukovođenje jer se radi o
9 timskom radu i o starješinama njemu potčinjenim. Komandovanje podrazumijeva
10 izdavanje borbenih naređenja, izdavanje naređenja jedinicama, a rukovođenje
11 znači u određenom organu, u sektoru, itd.

12   P: Generale, Vi ste imali prilike da budete prisutni na sastancima
13 proširenog kolegijuma Glavnog štaba gde su bili komandant, svi pomoćnici i
14 komandanti korpusa. Da li se često dešavalo da general Mladić na taj sastanak ne
15 pozove generala Gveru, nego da Vi na tom sastanku sretnete, recimo, njegovog
16 zamenika ili neko drugo lice iz njegovog organa?

17   Časni Sude, ja ne znam u Glavnom štabu na tim sastancima kako je bilo.
18 Ali na ovim referisanjima o borbenim /?borbenoj/ gotovosti, bez obzira kako je i
19 koliko uvažavao general Gveru, general Mladić ga je morao pozvati. Morao ga je
20 pozvati zbog nas, komandanata, jer bi mi pitali zašto nema generala Gvere. Ali
21 čuo sam da je u Glavnom štabu bio na određeni način, ovaj, isključen određeno
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 vrijeme iz donošenja... referisanja i donošenja određenih zaključaka.

2 P: A kakav je odnos general Gvero imao sa političkim rukovodstvom,
3 uključujući i predsjednika Karadžića?

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pod pretpostavkom da ste u mogućnosti
5 da odgovorite na to pitanje.

6 SUDIJA KWON: [simultani prevod] I ako mogu da dodam, ako mogu da čujem
7 od svedoka kakvi su bili njegovi odnosi sa generalom Gverom, molim Vas.

8 G. KRGOVIĆ: Da, časni Sude, to je trebalo da bude moja zadnja tema, ali
9 ako želite mogu sada da... da prođem sa svedokom kroz to.

10 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Molim Vas.

11 SVJEDOK: Molim Vas, redom. Molim Vas, redom. Ja, ovaj, sad se postavlja
12 koji ću redom, časni Sude. Predsedavajući je najstariji pa ću redom, njegovo
13 pitanje pa idemo dalje.

14 Poznato mi je, časni Sude, da je general Gvero, pošto je bio dugo godina
15 profesor na visokoj političkoj školi Jugoslovenske narodne armije, u rukovodstvu
16 smatran kao recidiv komunizma. On je tamo predavao marksizam i filozofiju, i
17 nisu ga volili, otvoreno ga nisu volili jer su mu dali nadimak "Crveni đavo",
18 aludirajući na njegovu profesorsku prošlost i da je bio član Komunističke
19 partije.

20 Što se tiče mog odnosa, general Gvero je bio najstariji u komandi, u
21 Glavnom štabu, i po godinama, a i činu generala mnogo prije je bio nego mi mladi

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 generali što smo postali. Po suštini svoga poziva i obzirom da nam je većini i
2 bio, i predavač na postdiplomskim studijima, a bio je u izuzet... u odnosu na
3 ostale, na komandante, bio je humanista i po prirodi svojoj i po prirodi posla
4 koji je radio. Kad god bi bili neki problemi koje sam morao da rješavam, ja sam
5 pokušao prvo preko njega jer sam znao da će me razumjeti.

6 Ako dozvolite, vezano za to je i problemi koje sam imao sa logorom
7 Batković. Nadam se, časni Sude, da nisam preopširan, ali želim samo da pokažem
8 da sam tamo zatekao oko 90 civilnih osoba koje ne pripadaju ni po čemu da budu u
9 vojnom logoru i ja sam naredio da se te osobe oslobode. Pitali smo gdje žele da
10 ide... da idu. Oni su tražili da se vrate svojim kućama jer ih je neko od lokalnih
11 vlasti pokupio iz njihovih kuća i smjestio u vojni logor, što je neprimjereno.
12 To je bio logor za ratne zarobljenike i oni nis... nisu imali uopšte nikakvog
13 osnova da budu tu.

14 Ja sam znao da će me civilna vlast itekako napasti zbog toga i zato sam
15 nazvao generala Gveru i rekao sam šta sam ja odlučio. Ja nisam od njega tražio
16 odobrenje. Da sam tražio odobrenje ja bih zvao generala Mladića. On mi je rekao:
17 "Pazi da ih kak'e budale ne pobiju. De ti njih ponudi da oni pređu preko naše
18 linije razgraničenja i pređu na muslimansku stranu." I ja sam to razumio kao
19 njegovu brigu za život tih ljudi.

20 Mi smo ponovo pitali te nesretnike gdje žele da idu. Oni su bili
21 isključivi, hoće svojim kućama i mi smo ih vratili kućama. I istina je da sam
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bio napadnut i od viših nivoa vlasti zbog toga, ali je istina i da me je general
2 Gvero zaštitio u Glavnom štabu, tako da nisam snosio posledice, a mislim da smo
3 ovo dobro odradili.

4 P: Generale, hvala na iscrpnom objašnjenju. Sada ću doći do jedne druge
5 teme. Tužilac Vas je, u svom intervjuu od 2004. godine pitao i pokazao Vam je
6 izvestan broj dokumenta... dokumenata, pa ću Vam ja pokazati jedan od tih
7 dokumenata.

8 G. KRGOVIĆ: Molim da se svedoku pokaže dokument P33.

9 P: Gospodine Simiću...

10 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospodine Krgoviću, Vi ćete preskočiti,
11 onda, pitanje odnosa gospodina Gvere sa Karadžićem?

12 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Pa ne, ne. Ja imam konkretnu temu, a
13 ostaviću to za poslednji deo svog ispitivanja, ali pre toga želim da pokažem
14 svedoku neka dokumenta.

15 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Uredu. Hvala Vam. Samo sam hteo da Vas
16 podsetim na tu temu koju ste pomenuli.

17 G. KRGOVIĆ: [na B/H/S-u] Ova tema je direktno povezana sa odnosom
18 generala Simića i generala Gvere pa zbog toga i hoću da je pokažem.

19 P: Gospodine Simiću, sećate se da Vam je tužilac pokazao ovaj dokument.

20 O: Sjećam se, časni Sude, i pitao me je odakle je general Gvero tu.

21 P: On Vam je tada sugerisao nekoliko odgovora. Pitao Vas je da li je
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 general Gvero - samo da za transkript kažem, to je 89. strana, a intervju iz
2 2004. godine - i tu Vas tužilac pita: "Da li je Gvero izdavao naređenja
3 snagama?" Vi ste tada odgovorili: "Ne." Pitao Vas je dalje: "Ukoliko je Mladić
4 hteo da dođe do Krstića, da li je išao preko Gvere na IKM-u?" Vi ste rekli:
5 "Ne." I onda ste Vi govorili generalno o situaciji kad komandant ide na teren
6 vodi svoj tim za sebe, pa ste rekli, ja Vam podvlačim: "Pretpostavljam, kad je
7 general Mladić išao u neku jedinicu, uvek je sastavio tim da ide sa njim pa
8 pretpostavljam, pošto je bio pomoćnik moral... za moral i radio je sa međunarodnim
9 organizacijama, da ga je zato poveo."

10 I dalje ste izneli još jednu pretpostavku pri kraju ove teme: "Ali jasno
11 je - pored toga šta je Krstić rekao Mladiću oko toga šta se dešava, on je mogao
12 proveriti sa Gverom koji je bio tamo nezavisan." Dalje Vam je tužilac sugerisao,
13 dakle: "Ovaj tim koji je Mladić sastavio da posmatra ove operacije koje su se
14 odvijale, to je bio razlog što je Gvero prisutan na IKM-u?" Vi kažete posle
15 ovako formulisanog tužiočevog pitanja: "Mislim da je tako. Mogao je biti neki
16 drugi razlog, ali pod normalnim okolnostima to bi bio slučaj."

17 Ovde Vam je tužilac sugerisao jednu mogućnost. Vi ste rekli:
18 "Pretpostavljam." Ja Vam sad kažem da postoji druga mogućnost, da je Gvero - a o
19 tome su govorili svedoci svedočeći pred ovim Sudom - da je Gvero na putu za
20 Beograd svratio na istureno komandno mesto i javio se Glavnom štabu da se
21 trenutno tu nalazi i nakon toga produžio dalje. Da li dozvoljavate da je i to

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bio slučaj? I da nastavim, da li se dešavalo da kad Gvero u prolazu na zapad
2 svrati kod Vas, bilo na istureno komandno mesto ili na... u komandu, šta se onda
3 dešavalo? Molim Vas da mi to odgovorite.

4 O: Časni Sude, ja sam i na početku moga svjedočenja rekao da ja nisam
5 znao, niti imao saznanja, kako se odvijala operacija u Srebrenici jer
6 jednostavno nisam ni informisan, niti uključen bio u to. Ova pitanja koja je
7 gospodin tužioc meni postavljao, ja sam odgovarao načelu, ne znajući uopšte
8 suštinu ni gdje je bio, ni kako je bio. Nisam znao ni da je bio. Zato ovo moj...
9 ovaj moj odgovor uzmite sa rezervom. Ja govorim u nekim okvirima. Ako se formira
10 istureno komandno mjesto, poslije dvije-tri godine sam saznao, poslije
11 intervjua, da nije ni formirano istureno komandno mjesto i da Mladić nije ni
12 doveo tim sa sobom, i da je Gvero slučajno naišao tuda pa je bio blokiran put,
13 pa svratio u Vlasenicu da vidi šta je. Molim vas da... da razumijete da ja ovdje
14 nisam bio decidan i mislim da sam korektno to u intervjuu i rekao. Ja ne želim
15 da ovim optužujem generala Gveru. On nije mogao da komanduje Krstiću ako je bio
16 tamo, jer je Mladić bio kraj Krstića, i nije bio ni ovlašten nikad da komanduje.
17 On nije tu bio ni da nadzire Krstića. On je jednostavno upao i onda je
18 vjerovatno dobio neki posao, kad je već tu, a njegov je posao mahom bio sa
19 novinarima ili sa međunarodnim organizacijama.

20 I ja se nadam da sam bio jasan.

21 P: Generale, da li se dešavalo da u prolazu gv... general Gvero svrati kod
22 Vas, nenajavljeno, na Vaše, bilo istureno komandno mesto, bilo komandno mesto u

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Vašem korpusu?

2 O: Za razlik... za razliku od generala Miletića koji je rijetko izlazio iz
3 glavnog štaba po prirodi posla, ostali pomoćnici načel... komandanta Glavnog štaba
4 su često odlazili u jedinice. Kad god su išli prema Banja Luci, odnosno prema 1.
5 i 2. krajiškom korpusu uvijek bi navratili kod mene, informisali se šta ima,
6 popunili se s gorivom, itd. I meni je uvijek bilo drago da se s njima susretnem
7 jer sve su to moje kolege i prijatelji, a ja sam nastojao da budem dobar
8 domaćin.

9 General Gvero je bio strastveni pušač i uvijek bi se obradovao kad mi mu
10 ostavio nekih cigareta pošto ja nisam pušač, je l'.

11 P: Kada bi general Gvero došao kod Vas u jedinicu, on se javio u štab da
12 je... da se nalazi kod Vas. Takva bi trebalo da bude procedura, i ako ima nešto za
13 njega, da mu se pošalje kod Vas, zar ne? Vidim da ste klimnuli glavom.

14 O: Čekam da završi...

15 P: A-ha.

16 O: Časni Sude, tačno. Tačno, pošto je put trajao nekad i... i više sati,
17 on bi nazvao da se informiše ima li šta novo, ima li nekih novih zadataka i
18 potom produžio dalje po prvobitnom poslu.

19 P: Gospodine Simiću, ja bh sad hteo da Vam pokažem jedan dokument koji
20 govori o odnosu...

21 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospodine Krgoviću, ako ste završili sa
22 dokumentom dok ga imamo pred sobom, samo ovo; generale Simiću, razumeo sam Vaše
23 objašnjenje da general Gvero nije bio u poziciji da izdaje naredbe ili
24 naređenja, itd., ali da li možete da nam kažete zašto general Tolimir je dodao

25

26

27

28

29

30

1 generala Gveru kao nekog kome takođe treba uputiti dokument, kao jednog od
2 primalaca dokumenta?

3 SVJEDOK: Časni Sude, ovdje informiše generala Gveru šta je naredio
4 vrhovni komandant zato što on ima, vjerovatno, pres-konferenciju ili nešto
5 slično da je u toku. Ovo nije naređenje, ovo je informacija koja je vjerovatno
6 njemu neophodna da bi mogao da radi taj svoj osnovni dio posla, pogotovo ovdje
7 što kaže "odnosi prema UNPROFOR-u, itd.", što je bila jedna stalna briga i
8 obaveza.

9 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Hvala Vam.

10 G. KRGOVIĆ: Hvala, časni Sude.

11 P: Gospodine generale-

12 G. KRGOVIĆ: Molim da se svedoku pokaže dokazni predmet 6D137.

13 P: Gospodine generale, pretpostavljam da niste videli do sada ovaj
14 dokument. Ovo je jedan dokument koji je predsednik Karadžić uputio generalu
15 Gveri. Da li ovaj dokument odražava, i ovaj ton u dokumentu odražava, odnos koji
16 je general Gvero imao sa predsednikom Karadžićem tokom rata? Ovaj dokument je iz
17 1994. godine, decembra meseca.

18 O: Časni Sude, prvo je neprimjereno da vrhovni komandant komunicira sa
19 pomoćnikom komandanta Glavnog štaba. Primjereno je da, ako ima primjedbe, ide to
20 preko m... komandanta Glavnog štaba. Drugo, ton ovdje je politički, a tako se ne
21 razgovara sa vojnikom, da bi na kraju, u zadnjoj rečenici, ipak vojnički. Ovo je
22 neki bio žestok duel, ne znam vezano je za što bilo, ali ovdje se vidi jedna
23
24
25
26
27
28
29
30

1 velika netrpeljivost vrhovnog komandanta prema generalu Gveri.

2 P: Generale, da li Vam je poznato da je negde u aprilu 1995., na
3 Skupštini Republike Srpske, doneta odluka da se između ostalih generala,
4 penziniše i smeni general Gvero, upravo na inicijativu predsednika Karadžića?

5 O: Časni Sude, čitavo vrijeme rata bilo je pokušaja, ne samo general
6 Gvero kao pomoćnik za moral u Glavnom štabu, nego i pomoćnici i u korpusima i u
7 brigadama da se promijene i da se postave lica iz stranke SDS, čime /?čemu/ smo
8 se mi protivili jer ta lica sem stranačkog opredjelenja nisu imali nikakve druge
9 kvalifikacije da bi mogle /sic/ da vrše tu funkciju. Konkretno ovo, inicijativa
10 za smjenu je bila potekla od više poslanika, a očito da je bio podržao i
11 predsjednik Karadžić, i bez obzira što je u određenom periodu i general Mladić
12 bio u zategnutim odnosima sa generalom Gverom, on se sup... u... suprotstavio ovoj
13 odluci i odbio je da smjeni svoga pomoćnika.

14 Ja ne znam je li to bio izraz solidarnosti prema Gveri ili i lične
15 netrpeljivosti prema vrhovnom komandantu koji je i sam general Mladić imao, ili
16 jednostavno, što je za mene razumnije - "Gvero je na svoju ruku ali je stručan
17 za svoj posao, a ko zna kome... koga će mi drugog poslati." Mislim da je to možda
18 suština bila njegove odluke, ali časni Sude, ja govorim svoja razmišljanja i
19 nemam za ovo konkretne dokaze.

20 P: Da li ste čuli da je na mesto pomoćnika za moral u Glavnom štabu bilo
21 predviđeno da se postavi Miroslav Deronjić, kao pomoćnik za moral, i da zameni
22 generala Gveru?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Časni Sude, ovo je samo dokaz, tipično, kako je politika razmišljala.
2 Taj čovjek nije imao nikakvih kvaliteta da bi mogao da zadovolji na ovom mjestu
3 jer taj gospodin je bio s...samo jedan od istaknutih predstavnika SDS-a.

4 P: Generale, Vi ste u svom intervjuu, na strani 215 - govorim o
5 intervjuu od 2004. godine - za sebe upotreбили jedan izraz, odnosno, poslužili
6 ste se jednom izrekom: "Najteže... nešto što je najteže na s... na... na svetu,
7 najgora stvar na svetu je kad ste neželjeno dete ili neželjeni general." To ste
8 upotreбили za sebe.

9 O: Pa ovo je bio...

10 P: "Nevoljeni general", samo za transkript.

11 O: Časni Sude, ovo... ovo je malo istrgnuto, ali suština je u tome da
12 vlast nije... nas je koristila kao stručna lica, nikad nam nije vjerovala i nikad
13 nas nije voljela. Između ostalog, u tom animozitetu general Gvero je bio ispred
14 nas sviiju. Njega su najviše, odnosno najmanje volili, da ne kažem najviše
15 mrzili.

16 P: A Vi, takođe, niste bili omiljeni ni kod generala Mladića, koliko sam
17 video iz ovog intervjuja, zar ne?

18 O: Časni Sude, ne bih sada, ovaj, da polemiziram o tome, ali general
19 Mladić je imao svojih perioda raznih u zadnjem periodu. Ja sam uvijek govorio
20 iskreno što mislim. Kad sam mu rekao da... kad je došla o...optužnica za njega da
21 je... da treba da se... preda dužnost i da se povuče, on to odbio i on je to shvatio

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kao neku izdaju, ličnu uvredu i... ali ja mislim da sam ja iskreno rekao šta sam
2 imao.

3 P: Generale, hvala na ovom odgovoru. Ja ću samo, ukratko, preći na jednu
4 drugu temu, a koja se tiče dešavanja u martu mesecu 1995. godine. Vi ste ranije,
5 u danima koji s... prethode ovom mom današnjem ispitivanju, govorili o ofanzivi
6 muslimanskih snaga na Majevidi kojom prilikom ste izgubili neke položaje, i
7 došlo je do gubitka teritorije i ugrožen je bio relej na Stolicama, kako sam ja
8 razumeo. To je bilo u martu mesecu, zar ne? Ispravite me ako grešim, pošto ja...
9 gledajući one borbene izveštaje koji su pokazivani vidim da se ta dešavanja,
10 operacija "Spreča", sve ovo što se dešava, dešava u martu mesecu 1995.

11 O: Jeste, časni Sude, u tom periodu je se dešavalo.

12 P: Vi ste imali prilično zgusnut raspored tih dana, imali ste dosta
13 problema u svojoj jedinici. Je l' tako?

14 O: Ja... ja sam čitavo vrijeme tad bio na Majevidi.

15 P: Juče ste, odgovarajući na pitanja Odbrane Miletićevog tima, govorili
16 generalno o načinu na koji se pišu direktive, pa i direktive Vrhovne komande,
17 direktive Glavnog štaba, i govorili ste uopšteno. Ja ću Vas sada pitati
18 konkretno, jeste li u martu 1995. od vrhovnog komandanta, od vojnog kabineta,
19 dobili neki zahtev da pošaljete teze za direktivu koja se spremala?

20 O: Časni Sude, kad se spremaju direktive, jedan od načina da se za njih
21 prikupe valjani materijal jeste i analiza borbene gotovosti, a može se i
22 direktno od operativnih sastava tražiti iscrpan izvještaj po određenim pitanjima

23

24

25

26

27

28

29

30

1 radi pravilnog planiranja na v... nivou Vrhovne komande. Bilo je više slučajeva i
2 Glavni štab da je tražio, a bilo je i da je tražila Vrhovna komanda. Mislim da
3 je i za ovu direktivu Vrhovna komanda tražila od nas da odgovorimo za određena
4 pitanja.

5 P: I Vi ste odgovorili na to, koliko se sećam?

6 O: Jesam, glavni... časni Sude, međutim bilo je neprimjereno što je
7 direktno zahtjev došao u komande, a nije išao preko Glavnog štaba, pa smo mi
8 onda, shodno redu, odgovorili Glavnom štabu da proslijedi Vrhovnoj komandi.

9 G. KRGOVIĆ: Molim da se dok-

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, gospodine Krgoviću. E,
11 tako. U redu, možete.

12 G. KRGOVIĆ: Molim da se svedoku pokaže dokazni predmet 6D311. Molim da
13 se svedoku pokaže i 2. strana ovog dokumenta.

14 P: Gospodine Simiću...

15 G. KRGOVIĆ: To je i 2. strana na engleskom, takođe. Samo zbog potpisa.
16 Molim da se sada vratimo na 1. stranu.

17 P: Gospodine Simiću, ovo je pečat Vaše komande, ali vidim da ovde nije
18 Vaš potpis. Vidim ovde "za" i potpis. Ko je potpisao za Vas ovaj dokument?

19 O: Časni Sude, već sam rekao da sam bio na Majevidici i mi smo ovaj
20 dokument obradili na zajedničkom sastanku, dogovorili da se otkuca, i ja sam
21 ovlastio operativnog dežurnog, pukovnika Gengu, da u moje ime potpiše akt i

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 proslijedi ga dalje jer nisam se pozr... kad bi se akt završio, nisam u tom
2 momentu više bio u komandi, a da ne bi kasnio, ovlastio sam njega da potpiše.

3 P: Ovo su bile teze za direktivu broj 7, zar ne, i iz ovog dopisa...

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, izvolite gospođu
5 Fauveau.

6 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Koji je datum ovog dokumenta?

7 G. KRGOVIĆ: Datum na ovom dokumentu je 24. mart, a ovo... ovo nam je
8 general govorio da je ovaj dokument ranije raspravljan, prethodni zahtev koji je
9 dobio na ranijem sastanku, a da je on ovlastio svog načelnika za operativno-
10 bezbednosne... za operativno-nastavne poslove da taj dokument dokument sačini i
11 pošalje jer je on bio na majic... Majeveci.

12 SVJEDOK: Časni Sude, ja sam rekao koji je bio operativni dežurni. On je
13 slučajno i načelnik operativno-nastavnog organa koji i sačinjavao taj akt, pošto
14 je u rukopisu rukom već bilo napisano tačno ovaj tekst i ja sam ga parafirao,
15 naredio da se otkuca, zavede i da potpiše operativni dežurni u moje ime. On je,
16 znači, sa timom ostao na komandnom mjestu da se ne bi kasnilo sa slanjem akta.

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. KRGOVIĆ: Časni Sude, samo jedna ispravka za transkript. U 24. redu,
2 na moje pitanje: "Da li su ovo teze za direktivu broj 7?" svjedok je dogovorio:
3 "Da," ali taj odgovor nije ušao u transkript.

4 P: Gospodine Simiću, Vi ste odgovorili p... na ovo pitanje sa "da", zar
5 ne?

6 G. KRGOVIĆ: Svjedok je odgovorio sa da, ali vidim da opet ni taj odgovor
7 nije u... u transkriptu.

8 P: Možete li glasno reći "da", molim Vas?

9 O: Časni Sude, poslije ovoliko godina i datuma, ja stvarno, ovaj, ne
10 mogu sa sigurnošću /sic/, ali vremenski je otprilike tu i mislim da je vezano za
11 ovo.

12 P: Gospodine Simiću, iz ovog se vidi da je ovaj dokument upućen
13 savetniku predsednika RS, general-majoru Subotiću, znači osobi od koje ste i
14 dobili zahtev da date određene teze za direktivu. Je l' se... slažete se?

15 O: Časni Sude, u dokumentu piše jer se odgovara na pitanja koja je i
16 postavio savjetnik, ali smo dokument sa propratnim aktom poslali Generalštabu
17 jer nije primjereno da ja direktno komuniciram sa savjetnikom predsjednika
18 republike.

19 P: Od ovih teza koje ste poslali u ovom dopisu, koliko sam video, ništa
20 nije uvaženo, a inače, ovo je Vaš stav koji ste Vi iznosili i u ranijim
21 prilikama, zar ne?

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospođo Fauveau.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Dakle, generale, molim Vas stavite opet slušalice, tako.

2 G. KRGOVIĆ:

3 P: Gospodine Simiću, da li ima bilo kakve sumnje da ovaj dokument potiče
4 iz Vašeg korpusa i da je sastavljen u Vašoj komandi?

5 O: Časni Sude, ovdje je zaglavlje moga korpusa, vidi se da je zavedeno.
6 Na zadnjoj stranici je po mom ovlaštenju potpisano i ima štambilj moga korpusa.

7 P: I ovaj sadržaj koji je u ovom dopisu odgovara onome što ste Vi
8 napravili na sastanku komande u rukopisu? Po Vašem najboljem sećanju?

9 O: Časni Sude, dozvolite mi onda da pročitam akt do kraja, da se
10 upoznam. Prošlo je vrijeme, ja ne znam, ovaj, o čemu me sada gospodin pita. Mo...

11 G. KRGOVIĆ: Časni S-

12 SVJEDOK: Mogu li dobiti da pročitam kompletan izvještaj pa da me... onda
13 mogu da odgovorim, je l'? Možda je promjenjena 2. ili 1. strana, ja-

14 G. KRGOVIĆ: Časni Sude, ja imam *hard copy* za ovog svedoka, pa bih
15 predložio da sada...

16 SVJEDOK: Ima ovdje, mogu ja pročitati.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Stanite obadvojica. Dvadeset minuta, da
18 li bi Vam to bilo dovoljno?

19 SVJEDOK: Ma, dovoljno mi je 5 minuta, ja brzo čitam, časni Sude.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ipak ćemo Vam dati 20 jer ćemo ionako
21 morati sada na pauzu u isto vrijeme kao i jučer. Gospođu Faueveau, izvolite.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 vodi se rat, a civilna vlast živi i radi mirnodopski. Imaju radno vrijeme, idu
2 na godišnje odmore, kafane pune muškaraca sposobnih za rat, a na frontu ih nema,
3 goriva ima na svim benzinskim pumpama za civile, za novac, a za vojsku nema i
4 mnoge druge stvari koje nisu primjerene z...zemlji i društvu koje je u ratnom
5 stanju, a ratno stanje nije proglašeno. Da ne govorimo da nam ljudi ginu, a nije
6 rat, pa ispada da smo mi na vježbi. U tak'im uslovima smo mi tražili da se
7 propišu neki novi uslovi jer si je front odjednom počeo da... n...na svim fron... na
8 f... svim frontovima odjednom su b... otpočela borbena dejstva jer je bila velika
9 ofanziva.

10 Od nas je zatraženo da... da predložimo neke od mjera koje bi trebala da
11 uvede civilna vlast i ove teze nisu vojne. Ovo su teze koje mi predlažemo da
12 treba civilna vlast da uradi da nam pomogne. Kod mene, nažalost, ništa nisu
13 usvojili ni učinili.

14 Ovaj dokument nije ni radio operativni organ. Ovo je slučajno potpisao
15 Gengo, jer dole na dnu, s lijeve strane, vide se inicijali, signatura onoga ko
16 je radio akt i ko je kucao akt, a sadržaj akta odgovara zaključku koje sum... sam
17 ja donio na osnovu konsultacije sa mojim saradnicima.

18 I, časni Sude, molim da se ne sumnja u vjerodostojnost zato što je u
19 moje ime potpisao pukovnik Gengo. To je moj saradnik kome ja sam izuzetno
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 vjerovao, jer da nisam vjerovao ja bih i njega smjenio.

2 G. KRGOVIĆ: Časni Sude, samo za Sudsko veće i za gospodina Simića, ja
3 imam original ovog dokumenta, ako postoji sumnja u autentičnost ovog dokumenta,
4 pa molim da se, ako neka od strana želi da pogleda ovaj dokument i posle ovih
5 reči, ja mislim da nije neophodno.

6 P: Gospodine Simiću, upravo... slažem se sa ovim delom Vašeg odgovora, da
7 Vi u suštini, kad Vam se Vrhovna komanda koja u sebi inkorporira i vojnu i
8 civilnu vlast traži od Vas neke predloge kako da se reše određeni /?određene/
9 političke stvari, politički problemi, i da se zauzme neka gere... generalna
10 politička strategija kako da se rešavaju određene stvari. I u... tako sam ja i
11 razumeo ovaj Vaš dokument, jer to... s...se slažete sa tim?

12 O: Časni Sude, ja se nadam da sam bio jasan. Terminologija nije uopšte
13 vojnička, radi se o političkim pitanjima i predlozima našim šta bi trebala
14 civilna vlast da učini da poboljša uslove vojsci za izvršenje njenih zadataka.

15 P: I u suštini, ovo što ste napisali u... u ovom dokumentu, to je ono što
16 ste i rekli na referisanju o borbenoj gotovosti u zimu, u januaru te godine,
17 kako ste svedočili pred ovim Sudom pre nekoliko dana, zar ne?

18 O: Časni Sude, ovi problemi su bili od početka rata, a evo već četvrta
19 godina rata ništa se ne rješava, jer... i poslije ovoga ništa se nije riješilo jer
20 nije postojala politička volja da se rat završi sa jednim mirom i bez daljeg
21 odlaganja.

22 P: I logično je da predsednik republike, kada hoće da pravi politički
23 okvir za ov... z...za direktivu i kad hoće da se konsultuje i da napravi teze za
24 direktivu koje nisu čisto vojničke, skuplja od njemu potčinjenih organa određene

25

26

27

28

29

30

1 informacije, teze, predloge i sugestije za izradu direktive, zar ne?

2 O: Časni Sude, predsjednik vjerovatno konsultuje svoje političke organe
3 po političkim pitanjima prvenstveno, i ovo je za nas bilo začuđujuće da od
4 vojske se traži predlog po nekim političkim pitanjima, pošto do tada ništa nije
5 ni urađeno. Mi smo očekivali da će od ovoga biti neke koristi, nažalost, nije je
6 bilo. Ovdje je tražio on naše mišljenje i nije ga uvažio.

7 P: I normalno je da predsjednik, kad sastavlja direktivu, traži
8 mišljenje isto od Ministarstva odbrane, od svog ministarstva kada procenjuje
9 političku situaciju, kada procenjuje bezbednosnu situaciju da traži mišljenje od
10 Ministarstva odbrane, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva inostranih
11 poslova, kako bi formulisao neke teze, da kažemo političke i neke van-vojne
12 elemente direktive, zar ne? Tako ja shvatam ovaj dokument.

13 O: Časni Sude, nisam nikad bio predsjednik, al' zdravim razumom trebalo
14 bi da je tako.

15 P: Gospodine Simiću, u martu 1995., jedina direktiva koja je pravljena i
16 pripremana je bila direktiva broj 7, zar ne?

17 O: Časni Sude, ja ne znam je li još koja pravljena ali do nas je došla
18 samo ta broj 7. Poslije je došlo i naređenje vezano je za ja... neke konkretne
19 stvari. Poslije je došla još jedna koja je pisana u Krajini tamo, a bilo je
20 vezano za pad opština u zapadnoj Krajini, međutim i t... ta direktiva je nažalost,
21 došla je sa nekim zakašnjenjem i nije se mogla ni realizovati zbog uslova na
22 cjelokupnom ratištu.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: I obzirom da postoje i izvesna nepoklapanja oko datuma, a obzirom da
2 ste Vi kako reč... rekoste, imali vrlo tešku situaciju, maltene bili na Majeveci,
3 to ne znači da se ovo odnosi na neki d...drugi zahtev od Vrhovne komande. Da li
4 ste dobili neki drugi zahtev od Vrhovne komande osim ovog po kome ste
5 odgovorili?

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospođo Fauveau.

7 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, svjedok veoma
8 jasno na stranici 28, u redu 9, navodi da ovaj zahtjev nije zahtjev za
9 direktivu.

10 G. KRGOVIĆ: Časni Sude, da ali je svedok na vojni deo direktive, nego
11 poli... govori o političkom okviru direktive.

12 P: Gospodine Simiću, malo zb...zbog... zbog transkripta, kada ste-

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dozvolite svjedoku da odgovori na
14 pitanje. Gospođo Fauveau, ovo što ste rekli ima svoju vrijednost, ne tvrdim da
15 nije tako, međutim pred sobom imamo jednog otvorenog, inteligentnog svjedoka
16 koji nam može dati i direktan odgovor. Hvala. Vidim da sam Vas zadovoljio sa
17 ovim što sam rekao.

18 SVJEDOK: Hvala časnom Sudu, i ovo me je razveselilo. Direktno ponovo
19 kažem, direktiva je već bila napisana, a slučajno su se poklopili isti zahtjevi

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 jer smo ih ponavljali godinama kao papagaji, da se nalazi i u direktivi isto
2 ovako. Ovo je drugi dokument koji je došao posle direktive i nije došao od
3 Glavnog štaba već došao od savetnika bivšeg ministra, generala Subotića direktno
4 na nas. Zaobišao je Generalštab što je bilo neprimjereno. Na određen način bilo
5 je i da se politika miješa u komandovanje, jer svako preskakanje nadležnosti je
6 pogubno za vojsku. Ja ne znam konkretno šta branioc želi sa ovim jer se
7 ponavljaju pitanja stalno jedna ista. Ja mislim da ovo nema veze sa direktivom
8 broj 7 nego sa vanrednim mjerama koje je Vlada, odnosno predsjednik, vrhovni
9 komandant, uveo u određenim brojem krajiških opština i našim zahtjevom da se
10 isto tako postupi i na našim teritorijama gdje su intenzivna borbena dejstva, da
11 nam se olakša život.

12 Ja stojim na raspolaganju da razjasnim ukoliko nešto nije jasno ali i
13 dalje tvrdim da ovo nije vezano za direktivu, slučajno su ove iste... jer č... mi
14 smo t... ovakve pisali već tri-čet'ri puta Glavnom štabu.

15 P: Gospodine Simiću, ovde - prihvatam to što kažete, to je Vaše
16 mišljenje - ovde u... dokument govori sam za sebe, tu piše teze koje se predlažu
17 za direktivu predsedniku re... Republike Srpske, tako da ne bih dalje komentarisao
18 s Vam ovaj dalji dokument...

19 O: Molim Vas.

20 P: ...ali, ja.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, gospodine Krgoviću.
22 Izvolite, gospodine Simiću.

23 SVJEDOK: Časni... časni Sude, molim Vas, ako gospodin Krgović čita dio
24 koji sačinjava osnovni dokument kratke teze u dokumentu koji je ispod preambule
25 "Istočno-bosanski korpus", molim da ja pročitam do kraja. Kaže: "Teze koje se
26
27
28
29
30

1 predlažu za direktivu predsednika Republika Srpske o posebnim merama u zoni
2 odgovornosti Istočno-bosanskog korpusa."

3 Molim Vas, ovo se radi posebnim mjerama, a ne o redovnoj direktivi i
4 dajte da se ne vraćamo stalno na direktivu kad ona nema veze sa ovim dokumentom.
5 Ja ne znam šta se želi postići, ja se bojim da se vrtimo u krug i da samo gubimo
6 vrijeme. Ja sam mislio da će gospodin da završi o... već prije dva sata.

7 G. KRGOVIĆ: Završavam upravo sada. Ovaj, gospodine Simiću, samo da Vas
8 vratim na jedan drugi deo...

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo momenat. Generale, da Vam prvo
10 nešto objasnimo. Gospodin Krgović, koji ovdje zastupa generala Gveru, Vas
11 unakrsno ispituje i u tom svojstvu on ima pravo da postavlja pitanja koja su
12 poneki put u suglasnosti s onim što Vi tvrdite, poneki put ne. Možete imati
13 različita mišljenja, ali njegovo je pravo da Vam postavi i dodatna pitanja kako
14 bi utvrdio da li može dobiti dodatno razjašnjenje o nečemu u vezi s čim on nije
15 saglasan iz Vašeg iskaza.

16 Dakle, gospodine Krgoviću, ako imate još pitanja izvolite ali nemojte da
17 se preklapate jer ste se preklapali, a Vi ako imate još šta odgovoriti
18 odgovorite, ako nemate ništa dodati onom što ste ranije rekli tako učinite,
19 nemojte ništa dodati.

20 SVJEDOK: Časni Sude, dok se dogovore branioci da kažem, ja sam stvarno u
21 dobroj namjeri da pomognem, jednostavno sam kao čovjek koji je čitav život bio
22 efikasan, pokušavam da, ovaj, vrijeme kao prostor pravilno iskoristimo.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Razumijem, to niko ne sumnja da imate
2 najozbiljnije namjere da nam ukažete na to što se stvarno zbivalo.

3 Gospodine Krgoviću, izvolite.

4 G. KRGOVIĆ:

5 P: Gospodine Simiću, kada u ovom naslovu piše "Teze koje se predlažu za
6 direktivu", na koju direktivu se misli?

7 O: Časni Sude, ovdje lijepo piše, i ja ću ponoviti ponovo šta piše go... u
8 preambuli: "Teze koje se predlažu za direktivru /sic/ predsednika Republike
9 Srpske o posebnim merama u zoni odgovornosti Istočno-bosanskog korpusa."

10 'Nači direktivu predsednika republike, odnosno vrhovnog komandanta.

11 P: Gospodine Simiću, samo još jedno razjašnjenje vezano za jednu drugu
12 temu o kojoj smo govorili pa ću završiti. Kada ste opisali onaj razgovor sa
13 generalom Gverom vezano za Batković, koje godine je /?taj/ razgovor bio? Iz
14 Vašeg intervjuja ja vidim da je to bilo 1992. godine. Da li je to tačno? Jeste li
15 Vi o tom događaju go...govorili u intervjuu?

16 O: Časni Sude, tačno je. Bilo je 1992. godine. Mislim, 5. ili 6.
17 septembar jer sam tek primao dužnost i susreo se sa ovem... ovim... ovom
18 problematikom logora Batković koja me je, ovako, razočarala, je l', i ovaj, ja
19 sam bio tu i nov komandant, a imao sam najbolju namjeru da to dovedem u red.

20 P: Hvala Vam, gospodine Simiću, ja nemam više pitanja za Vas.

21 G. KRGOVIĆ: Hvala, časni Sude.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Krgoviću. Gospodine
23 Haynes, izvolite. Koliko sam shvatio i Vi imate unakrsno ispitivanje.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Pre nego što počne gospodin Haynes,
2 generale Simiću, kada ste odgovarali na pitanje gospodina Krgovića koje se
3 odnosilo na Deronjića, rekli ste da je on bio daleko od kvalifikovanog, da
4 uopšte nije bio osposobljen za tako nešto. Ali, mislim da niste odgovorili na
5 pitanje da li ste čuli ili da niste čuli da je trebalo da Deronjića postave za
6 pomoćnika za moral.

7 SVJEDOK: Časni Sude, nisam znao o kojoj se ličnosti radi. Poslije samo
8 saznao, a za vrijeme kad se to dešavalo nisam znao koja se to ličnost predlaže,
9 al' je očito da je bila ličnost iz užeg političkog miljea Srpske demokratske
10 stranke. Znači, sa namjerom da se vjerovatno vojska politizuje, čemu smo se mi
11 oštro suprotstavljali.

12 Što se tiče njegovog /sic/ lične naobrazbe ja ne znam, gospodin možda je
13 i fakultetski obrazovan. Ja govorim o specifičnosti posla koji mora da radi
14 pomoćnik komandanta za moral, vjeru i pravne poslove, za to se moraju završiti
15 posebne škole.

16 Nadam se da sa... da sam bio razumljiv.

17 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Hvala Vam. Da li se sećate, možda, od
18 koga ste čuli te vesti ili glasine?

19 SVJEDOK: Časni Sude, ovo da će se smjenit' Gvero, to je pričala i
20 Skupština. To nije bila tajna, to je i preko televizije prenošeno, 'nači preko
21 sredstva javnog informisanja. To je bilo pitanje samo dana kad će se to desiti,
22 ovaj, on je bio u tom momentu u nemilosti na dvije strane. I kod političke
23 vlasti, a i kod svoga pretpostavljenog, generala Mladića.

24 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Ja sam mislio na Deronjića, a ne na
25
26
27
28
29
30

1 Gveru. Ne smenu Gvere, već konkretno Deronjića.

2 SVJEDOK: Časni Side, ja tog čovjeka i ne poznam. Za mene to prezime
3 ništa ne znači. Ovaj, mogao se zvati i Simić, kao ja što se prezivam, ali za
4 mene on nije bio kvalifikovana ličnost.

5 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Uredu, hvala Vam.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam.

7 Gospodine Haynes, izvolite.

8 G. HAYNES: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možete li da nam kažete koliko Vam
10 treba vremena?

11 G. HAYNES: [simultani prevod] Pa oko 20 do 40 minuta.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu, ali to znači, gospodine Thayer,
13 da Vi nećete danas uspjeti da završite unakrsno ispitivanje koje ćete kasnije
14 početi.

15 G. THAYER: /prevod engleskog transkripta: "Ne, gospodine
16 predsjedavajući."/

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, uredu.

18 Gospodine Haynes, izvolite.

19 Unakrsno ispituje g. Haynes:

20 [Branilac ispituje putem prevodioca]

21 P: Generale Simiću, dobro jutro. Kao što znate, ja zastupam Vinka
22 Pandurevića, koji je 1995. godine bio komandant Zvorničke brigade. Hoću da
23 počnem tako što ću Vam postaviti neka pitanja koja proizilaze iz vrlo dugačkih
24 razgovora Vaših sa predstavnicima Tužilaštva kada se očekivalo da ćete biti

25

26

27

28

29

30

1 svedok Tužilaštva u predmetu *Perišić*. Da li ste i Vi to tako shvatili?

2 O: Da.

3 P: Ja ću pokušati da postavljam pitanja hronološkim redosledom koliko
4 god je to moguće. Početkom rata u Bosni, kada ste stigli na teritoriju istočne
5 Bosne, bilo je dosta paravojnih aktivnosti u i oko grada Bijeljina, zar ne?

6 O: Jeste, časni Sude, imao sam mnogo problema dok to nisam riješio.

7 P: Hvala Vam. Predvideli ste moje sledeće pitanje. Paravojne jedinice u
8 i oko istočne Bosne nisu baš sa dobrodošlicom dočekale vojne jedinice.

9 O: Časni Sude, paravojne formacije su sve one koje ne... neće i... i ne žele
10 da bude /?budu/ pod jedinstvenom vojnom komandom. I ja sam na teritoriji zatekao
11 više tako manjih grupa, mahom iz Srbije, sa nekim samozvanim vođama koje su
12 samostalno izvodile neke svoje akcije, a najčešće se bavile pljačkom i
13 kriminalom. Među ostalima, čak i moj život je bio ugrožen jer sam im se direktno
14 suprotstavio.

15 P: Hvala Vam, gospodine Simiću, Vi ste odgovorili i na moje naredno
16 pitanje. Što se tiče osnivanja vojnih jedinica unutar VRS-a, želim da se
17 pozabavimo jednim problemom sa kojim mislim da ste upoznati, a to je da je jedan
18 od Vaših potčinjenih komandira, komandant 3. semberijske brigade, je bio ubijen.
19 Možete li nam reći šta o tome znate?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Časni Sude, ja sam i... i... ih... zatekao određeni broj jedinica, međutim
2 i lično sam inicirao pa smo formirali i još dvije brigade, to je... i preformirali
3 jednu. Formirali smo 3. majevičku i 3. semberijsku brigadu, i tamo sam postavio
4 dvojicu aktivnih starješina za komandanta i načelnika štaba koji su ranije bili
5 u penziji, ali smo ih aktivirali. Nažalost, kod odlaska jedne smjene na položaj,
6 jedan pijani vojnik je jednim rafalom ubio obadvojicu, usred grada Bijeljine.
7 Njemu je poslije suđeno, međutim to je ostavilo, ovaj, jedan težak dojam na
8 čitavu vojsku.

9 P: Da li ste Vi ikada saznali ili utvrdili da postoji nekakav motiv tog
10 vojnika pa je zbog toga ubio svog sopstvenog komandanta?

11 O: Časni Sude, istraga je utvrdila da je navedeni prije odlaska da se
12 uje... na zbornom mjesto, pio i pucao u gradu i ranio jednu ženu, i kad je došla
13 policija da ga uhapsi on je pružio otpor i pobjegao u jedinicu, tamo gdje se
14 okupljala vojska za odlazak na front. Već je bio ušao u autobus kad je milicija
15 došla i blokirala autobus s namjerom da ga uhapsi.

16 Izašli su... izašao je k...komandant i načelnik štaba da vide šta je. Za
17 njima je izašlo i više vojnika, a navedeni vojnik, pijan, s namjerom - tako je
18 rekao - da se obračuna s policijom, ubio je svoga komandanta i načelnika štaba.
19 Nisam stekao dojam da je imao namjeru da ih ubija, da je to bio motiv.

20 P: Uredu, hvala Vam. Želim sada da pređem na neke komentare koje ste Vi
21 izneli ranije u vezi generala Mladića. Da li možemo da shvatimo da tokom četiri
22 godine rata ste vrlo usko saradivali sa generalom Mladićem i da ste ga lično
23 poznavali?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja sam već ranije rekao da sam se skoro svaki dan čuo s njime, lično
2 telefonom, a u više navrata je on i dolazio u... i u moju jedinicu, obilazio je i
3 moje potčinjene jedinice zajedno sa mnom i viđali smo se na referisanim /sic/ u
4 Glavnom štabu. Moj odnos prema gle... generalu Mladiću bio je vojnički i na
5 distanci.

6 P: Ali Vaš utisak je bio da je njega duboko pogodila smrt njegove kćerke
7 i da je to uticalo na njegov način vođenja u vojsci, način na koji je on
8 rukovodio?

9 O: Časni Sude, general Mladić je imao nesreću da je... mu je kćerka
10 izvršila samoubistvo. Vjerovatno je to njega, kao čovjeka, duboko potreslo jer
11 tri mjeseca, ovaj, nismo uopšte ni s njime komunicirali. Ja sam smatrao da, kod
12 takvog gubitka i šoka, da je neminovno da se takvo lice na određeno vrijeme
13 skloni od odgovorne dužnosti, da je trebalo to da se učini. Jer takav stres je
14 najvećeg intenziteta i ja lično mislim da čovjek ne može normalno rasuđivati pod
15 tim utiskom.

16 S druge strane, on je i sam kao ličnost izuzetno oštar, samostalan. Kao
17 moj pretpostavljeni, ja n... nije primjereno da kažem i tvrdoglav i... ali često
18 nije uvažavao ni predloge i donosio je odluke na svoju ruku.

19 P: Hvala Vam. A tri prideva koje sam ja izvukao iz Vašeg razgovora koji
20 ste obavili, a hteo sam da Vas pitam da li se još uvek slažete s tim, je da je
21 postalo teže kontaktirati, komunicirati s njim, da je postao osvetoljubiv i da

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 je imao dosta diktatorski stav. Da li bi se složili s tim?

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Thayer?

3 G. THAYER: [simultani prevod] Pre nego što general odgovori na pitanje,
4 da li možemo samo da dobijemo nekakvu vrstu vremenske odrednice koja bi možda
5 onda učinila ovaj deo svedočenja nama više od pomoći?

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Haynes.

7 G. HAYNES: [simultani prevod]

8 P: Da. Možete li nam reći onda, kada je umrla ćerka generala Mladića? A
9 mislim da je to o čemu možemo da se dogovorimo sa Tužilaštvom, tako da onda
10 imamo nekakav vremenski okvir, zar ne?

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu, dajte da skratimo to. Ako znate
12 datum, molim Vas da to kažete.

13 G. HAYNES: [simultani prevod] Pa, ja ne znam tačan datum, ali govorimo o
14 1995.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nema potrebe da to svedok kaže. Uredu,
16 znači to se desilo 1995. godine?

17 G. HAYNES: [simultani prevod] Da.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, generale Simiću.

19 G. HAYNES: [simultani prevod]

20 P: Pa, da se vratimo na originalno pitanje. Da li ste smatrali da je on
21 osvetoljubiviji; da se više ponaša kao diktator i da je bilo mnogo teže
22 kontaktirati s njim?

23 O: Časni Sude, činjenica je da nije bio isti što je ranije bio. To je
24 ostavilo traga na njemu. Da li je bio osvetoljubiviji, na određeni način i
25 jest', ali on nije štedio sebe pa nije štiti... štedio ni nas. Bio je još uporniji,
26 još oštrij i sa većim zahtjevima prema nama. Međutim, zbog situacije na bojnem

27

28

29

30

1 polju, možda je to uzrokovano i tim jer mi smo bili u milion problema. Kad smo
2 mislili da je rat već pri kraju, ono je tek pravo počeo.

3 Mislim da je na njega još strašno djelovalo kolone izbjeglica iz Krajine
4 koje je on tamo dočekivao u zapadnoj Bosni, jer je on se ranije nalazio kao
5 komandant, prije rata, na teritoriji Knina i poznavao je taj narod. Koliko -
6 teško je to izvagat', časni Sude. Nije bio veseo kao ranije, to je sigurno. Jer,
7 sa mnom se znao i našalit' nekada, poslije ovoga nije se šalio ništa.

8 P: A što se tiče njegove odlučnosti da stvari budu onakve kave on hoće,
9 jedna od stvari koju ste više puta rekli u Vašem razgovoru je da kada bi se neko
10 njemu suprotstavio u vezi operacije "Srebrenica", doveli bi sebe u situaciju da
11 ih ubiju. Da li još uvek stojite pri tome što ste rekli?

12 O: Ovo je, časni Sude, hipotetičko pitanje. Niti sam ja bio u
13 Srebrenici, nit' znam da mu se neko suprotstavio. Ovaj, pitanje je u kak'im su
14 oni uslovima bili tamo i kako bi mu se taj suprotstavio. Znae, ako je njegov
15 život bio ugrožen sigurno da bi on odgovorio na adekvatan način. I mene kad su
16 htjeli likvidirati ja nisam imao drugog načina nego da tu grupu pohapsim i da
17 privedem, ali da su počeli pucati' na mene, ja bi' sigurno odgovorio. Ja ne mogu
18 sad da kažem, ovaj, da li... da je on bio u takvom odnosu itd., ovaj, mislim da ne
19 bi bilo korektno od mene.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes, čini mi se da možda
2 Vaše pitanje nije tačno prevedeno. Način na koji je svedok odgovorio na to
3 pitanje me navodi na takav zaključak. Možete li konkretno da se pozovete na
4 njegove razgovore sa Tužilaštvom?

5 G. HAYNES: [simultani prevod] Pa ja ću onda stvari da ostavim takve
6 kakve jesu. Neću dalje da idem u to.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu.

8 G. HAYNES: [simultani prevod] Neću dalje insistirati na tome.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite. Hvala Vam.

10 G. HAYNES: [simultani prevod]

11 P: Da pređemo sada na skorije događaje. U proleće 1995., kao što ste nam
12 rekli, Vi ste učestvovali u operaciji "Spreča". To je bila operacija u kojoj
13 nije učestvovao samo Istočno-bosanski korpus, već isto tako, konkretno,
14 Zvornička brigada iz jedinica Drinskog korpusa; da li je to tačno?

15 O: Tačno je.

16 P: Nadam se da sam shvatio ono što ste rekli u vezi te operacije, da sam
17 to tačno shvatio, a to je da je bila loše organizovana i haotična, kada su u
18 pitanju kontakti između, ili koordinacija između jedinica. Da li je to tačno?

19 P: Časni Sude, bila je dobro organizovana operacija, ali je prevladao
20 voljni momenat kod vojnika kojim i teško vrijeme, hladno je bilo, 'nate. Vojnici
21 idu u napad, oni kad odu dva kilometra i kad zastanu, oni nemaju gdje da se
22 zaklone u planinskim uslovima, i oni se onda u toku noći vrate odakle su i
23 pošli, i ništa ne postignete. Drugo, ovdje su bila... ni sva Zvornička brigada
24 nije učestvovala i kad ne ide nešto, a učestvuju dvije jedinice pogotovo iz dva
25 korpusa, onda uvijek prebacuju jedni na druge odgovornost zašto to nešto nije
26 uredu.

27

28

29

30

1   Mi smo vidili onaj jedan dokument gdje me kolega tamo ogovara kod
2 pretpostavljenog da moje jedinice nisu pravovremeno krenule, izvršile zadatak,
3 itd., a suština je da nismo imali uspjeha ni sa jedne strane. Uspjesi su bili,
4 ovaj, skroz, ovaj, mnogo manji nego što smo mi bili zaplanirali. Nije operacija
5 bila loše planirana, ovaj, loše je izvedena.

6   P: Da li sam u pravu ako bih rekao da tokom te čitave operacije Vi niste
7 pričali sa Vinkom Pandurevićem koji je bio komandant Zvorničke brigade?

8   O: Ne znam da li ste zapazili, ali sam rekao da je, ovaj, komandant
9 korpusa bio prisutan u zoni Zvorničke brigade i da je on tu neposredno bio i ja
10 onda nisam kontaktirao sa njegovim potčinjenim nego sa njime. Ja sam bio na
11 njegovoj osmatračnici ono jutro kad je operacija počela i bio sam čitav taj dan.
12 Prema tome, ja sam kontaktirao sa pretpostavljenim gospodina Pandurevića.

13   P: Da li ste znali koje je borbene aktivnosti vršila Zvornička brigada i
14 da li su oni znali koje borbene aktivnosti Vaše jedinice izvode?

15   O: Znali su, časni Sude, i mi smo i razmjenjivali informacije i, ovaj, i
16 sastajali se povremeno, a tu je bio i IKM Glavnog štaba, i u njihovoj zoni i u
17 mojoj zoni. Da razjasnim, ja sam dobio naređenje da ja organizujem sadejstvo,
18 ali Zvornička brigada nije meni bila potčinjena. Ona je meni sadejstvovala.

19   P: Uredu, možda Vas ja nisam pravilno shvatio, ali koliko sam shvatio
20 Vaše svedočenje je da je sadejstvo ili koordinacija u toj operaciji, da to nije
21 bilo dobro. Da li sam u pravu kada tako mislim ili ne?

22   O: Časni Sude, ovaj, sadejstvo je dobro organizovano, al' se po njemu
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nije ra... nije uradilo, jer čim jedinice ne krenu pravovremeno, ne izvrše svoj
2 zadatak u bližem i u narednom zadatku, onda sadejstvo otpada jer ono se radi po
3 mjestu i po vremenu. Ako jedinica ne izađe u određenom vremenu na određeni...
4 liniju, onda n... na... sadejstvo sve pada u vodu.

5 P: I da li se to desilo u operaciji "Spreča 95"? I time bi završili sa
6 ovom temom.

7 O: Jeste, časni Sude, desilo se. Brigada zbornička je u početku imala
8 bolji tempo napada od mojih jedinica i na određen način se bila i uklinila u
9 raspored neprijatelja, da bi i oni u... poslije izvjesnog vremena isto povukli se
10 na ranije položaje, tako da operacija u suštini nije uspjela.

11 P: Hvala Vam. Generale Simiću, sada ćemo da pređemo na jednu drugu temu,
12 a to je mogućnost komandanta da smeni oficira. Prvo ću da Vam pokažem dokument,
13 to je prvi dokument.

14 G. HAYNES: [simultani prevod] To je P702.

15 P: Juče ste izneli princip, ali mislim da se princip vidi iz ovog
16 dokumenta. To je dokument koji izlaže princip, a to je da oficir čina pukovnika
17 ili iznad toga može biti smenjen samo od strane predsednika Republike Srpske,
18 zar ne?

19 O: Časni Sude, tačno su u vojsci propisane nadležnosti ko postavlja i ko
20 smjenjuje. Kad sam ja rekao da sam smijenio svoga saradnika ja sam rekao da ga
21 nisam lično ja smijenio. Ja sam ga suspendovao na određeni način sa dužnosti i
22 zahtijevao od Glavnog štaba da ga razriješi dužnosti jer ne... ja ga ne postavljam
23 na dužnost - tako je po propisu, ja p... na dužnosti postavljam starješine nižeg
24
25
26
27
28
29
30

1 čina - tako da sam to mogao da odradim isključivo preko Glavnog štaba. Ja ne
2 mogu da kažem aktom "ti si s... razrješavam te dužnosti", jer to vodi sa sobom i
3 druge ima elemente, vezano i za platu i dalje napredovanje u službi, u činu,
4 itd. Prema tome, ja mogu da ga disciplinski suspendujem na određen način i da,
5 ukoliko je krivično djelo, znači, pokrenem krivičnu prijavu, ukoliko je
6 disciplinski, ima Vojno-disciplinski sud, ukoliko je ne...nezalaganje na dužnosti
7 ili neodgo...neodgovarajući način rada, da ga, po zahtjevu, pretpostavljena
8 komanda razriješi dužnosti.

9 P: Hvala Vam. Ta vrsta zaštite nije bila na raspolaganju na svim
10 razinama? Na primjer, komandant brigade je mogao smijeniti s dužnosti
11 potporučnika, bez da bi tražio za to odobrenje od Glavnog štaba; je li to tačno?

12 O: I ovo je uslovno, zavisi na kojoj se dužnosti našao taj poručnik.
13 Ukoliko se nalazio na dužnosti kapetana 1. klase i majora, nije mogao da ga
14 smijeni jer nije bilo u njegovoj nadležnosti.

15 P: Da, zbog toga sam i odabrao upravo ovu kategoriju koju sam spomenuo.
16 Komandant brigade je mogao da smjeni s dužnosti potporučnika, zar ne, ako se
17 držalo tog zakona?

18 O: U principu, da. Ako je potporučnik bio na mjestu potporučnika i
19 poručnika, eventualno kapetana. Ali ako je bio na formacijski mjestu višeg čina,
20 nije mogao, nije bila njegova nadležnost. Ja mislim da sam bio jasan.

21 P: Sada ste mi objasnili, sada shvaćam šta ste htjeli reći, generale

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Simiću.

2 G. HAYNES: [simultani prevod] Zamoliću da sada pogledamo dokument 7D485.

3 P: Molim Vas da pogledate 3. stav, to jest 3. tačku, generale. Da li ste
4 ovaj ili neki dokument sličan ovome vidjeli u periodu oko maja 1994. godine?

5 O: Vidio sam i poznato mi je ovo.

6 P: Samo da sve bude jasno, da li se ovdje ponavlja jedno načelo ili se
7 mijenja situacija kada je riječ o nadležnostima komandanta u odnosu na organ
8 bezbednosti?

9 O: Časni Sude, ja sam u ranijem svjedočenju istakao da pomoćnici
10 komandanta po određenoj... po jednome određenom elementu kao što su pomoćnik za
11 logistiku, da ujedno i prati stanje kadra, 'nači, toga logističkog pozadinskog
12 kadra i u potčinjenim jedinicama, i vodi određenu radnu kartu. Tako i organ za
13 moral vodi takvu radnu kartu. Tako se vo... ra... vodi i, ovaj, u bezbjednosnoj
14 sferi. 'Nači, načelnik Sektora bezbednosti u Glavnom štabu vodi evidenciju o
15 načelnicima bezbednosti i u korpusima i u brigadama, pošto su to lica koja
16 moraju proći posebnu obuku i moraju biti posebno provjerena da li odgovaraju za
17 tu službu. Bez njihove saglasnosti ne može se na tu dužnost postaviti niko od
18 starješina. Zato sam i ja tražio od generala Tolimira da smjeni moga načelnika
19 bezbjednosti u korpusu i da mi dâ drugog čovjeka.

20 Kad sam mu obrazložio sve to, i komandantu i njemu, on je to uvažio i
21 poslao mi potpukovnika Jakovljevića iz... koji je bio načelnik bezbjednosti u 30.
22 diviziji u Banja Luci, iskusnog s... jednog oficira bezbjednosti koji je stvarno
23 radio strogo po pravilima.

24

25

26

27

28

29

30

1 Ovdje upozorava ovaj starješina da se ne... bez saglasnosti ti ljudi ne
2 mogu smjenjivati jer bilo je pokušaja čak i političkih i svakakvih da se... da se
3 ti ljudi dezavuišu. Znae šta, kad načelnik bezbjednosti pošalje informaciju o...
4 o... o zloupotrebama položaja nekih civilnih lica, što se odražava na vojsku, onda
5 oni kažu da se vojna bezbjednost miješa u civilno, a ono sve što se dotiče
6 vojsku... vojske, ovaj, za vojsku je bitno. I onda hoće toga da smijene, načelnika
7 bezbjednosti, pritisak bude s civi... sa civilnih struktura, kao što su htjeli i
8 neke moraliste da smjene, uključujući i generala Gveru.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Gospodine Thayer?

10 G. THAYER: [simultani prevod] Ja se izvinjavam za ovu intervenciju.
11 Strana 47, red 6, mislim da je tu general rekao ime potpukovnika Milenka
12 Todorovića kao načelnika bezbjednosti. Ne znam da li je to tačno, ja mislim da
13 je to ime o kojem se radi, da bismo izbjegli zabunu.

14 G. HAYNES: [simultani prevod] Hvala, gospodine Thayer.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes, nastavite.

16 G. HAYNES: [simultani prevod]

17 P: Samo još jedan dokument u vezi sa ovim dokumentom. U 3. tački se
18 navodi postupak sa za odobrenje, a neko je tu podvukao onda: "Bez ove
19 saglasnosti nijedan pripadnik VRS-a ne može biti postavljen ili zamenjen na
20 dužnostima u bezbednosno-obaveštajnim organima VRS-a."

21 Da li se slažete sa ovom tvrdnjom o situaciji koja se ticala radnih
22 mjesta pripadnika organa obavještajno-bezbjednosnih poslova?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Časni Sude, u prethodnoj rečenici sam rekao da su to lica koja se
2 posebno obučavaju za tu dužnost. Znači, to nisu... da uzmete komandanta bataljona
3 pa da ga postavite za načelnika bezbjednosti. Bez određenog pređenog kursa i
4 pripreme on ne može adekvatno odgovoriti tim zadacima. I upravo je ovo
5 upozorenje da se ne postavljaju lica kako ko...kome to nešto odgovara, već moraju
6 biti lica koja stvarno odgovaraju za tu dužnost i imaju kvalifikacije za nju.

7 P: Pokušaću još jednom, a onda ću preći na nešto drugo. Ja vas pitam da
8 li je ovo što je tu podvučeno u ovom dokumentu, da li je to tačno ili nije
9 tačno? Da ili ne?

10 O: Tačno je.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo još trenutak.

12 GĐA NIKOLIĆ: Mislim da je ovo pitanje pos... pitano i da je na njega već
13 dat odgovor dva puta.

14 G. HAYNES: [simultani prevod] Tri puta i odgovor je: "Tačno." Sad smo ga
15 čuli.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda nastavite, gospodine Haynes.

17 G. HAYNES: [simultani prevod]

18 P: Da vam pokažem još jedan dokument, P2741.

19 SVJEDOK: Časni Sude, ako treba i četvrti put, je... Časni Sude, ako treba
20 i četvrti put da kažem "da", ja... da se ne vraćamo stalno na ista pitanja.

21 G. HAYNES: [simultani prevod] Nema potrebe generale Simiću, preći ćemo
22 na sljedeću temu. Pokazaću Vam još jedan dokument, dakle riječ je o dokumentu
23 P2741.

24 P: Generale Simiću, zamoliću da pogledate ovaj dokument i da mi kažete
25 da li znate za ovaj dokument. Da li je to dokument koji ste vidjeli u drugoj
26 polovini 1994. godine?

27

28

29

30

1 O: Časni Sude, znam za ovaj dokument. Ovo je jedno upozorenje i
2 instrukcija jedna kako komandanti da se odnose prema ovim specifičnim organima,
3 jer neki očito da nisu, ovaj, znali kako da se prema njima ponašaju.

4 P: Jedno veoma jednostavno pitanje: Da li je, kada ste prvi puta vidjeli
5 ovaj dokument kao zapovjednik korpusa, zauzeli stav, zaključili da se tu mijenja
6 odnos između komandanta i njegovog organa bezbednosti ili se jednostavno
7 ponavlja stanje kakvo je i ranije vladalo?

8 O: Časni Sude, ja sam školovani oficir i znao sam kako se ponaša prema
9 organima bezbjednosti. Ovo je instrukcija koja je bila namijenjena onim mladim
10 komandantima koji su došli, a nisu završili školovanje poslije vojne akademije,
11 i nisu znali da se ponašaju pa su ove ljude nenamijenski upotrebljavali,
12 onemogućavajući im njihov rad iz njihove nadležnosti. Ovim se ništa nije
13 mijenjalo. Ja sam znao da ova... ja sam ovako postupao i ranije.

14 P: Hvala. Preći ćemo na jednu drugu temu, generale Simiću. Želim sada da
15 pređemo na nešto što ste nam ispričali o jednoj jedinici iz Vašeg korpusa koja
16 je otišla u područje Zvornika. Konteksta radi, Vaša je komanda bila u Bijeljini,
17 je li tako?

18 O: Jeste, bila je u Bijeljini.

19 P: Slažete se sa mnom da je to otprilike 120 kilometara od Srebrenice?

20 O: Možda i više, ali tu je.

21 P: Hvala. Rekli ste nam da ste telefonski razgovarali sa generalom
22 Miletićem. Da li se sjećate kojeg je to datuma bilo, taj razgovor sa generalom

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Miletićem telefonom, o preuzimanju zarobljenika iz područja Zvornika?

2 O: Časni Sude, nisam u potpunosti siguran. Mislio sam da je to bilo
3 prije pada Srebrenice ali mislim da, prateći suđenje generalu Krstiću, sam
4 shvatio da ti zarobljenici ne bi mogli stići u Pilicu, u osnovnu školu, prije
5 pada Srebrenice. Znači, to je negdje bilo poslije pada Srebrenice.

6 P: Hvala. Možete li se sjetiti da li je to bilo u ono vrijeme kada ste,
7 kao što ste nam rekli, i iz Bijeljine čak mogli čuti negdje da se otvara
8 artiljerijska vatra?

9 O: Časni Sude, i poslije pada Srebrenice nastavljena je artiljerijska
10 vatra, jer je nastavljena i sljedeća operacija, ovaj, na Žepi. A to je i sve u...
11 preko puta mene.

12 P: Uredu. Tokom jula 1995. godine, da li ste poslali samo jednu jedinicu
13 u zonu Zvornika?

14 O: Časni Sude, ja n...nisam u zonu Zvornika poslao nijednu jedinicu. Ja
15 sam u granični prostor između moga korpusa i Drinskog korpusa, u selo Pilica,
16 poslao komandanta bataljona Vojne policije sa jednom četom Vojne policije da se
17 javi tamo sa namjerom, iskreno, da sami zarobimo određeni broj pripadnika Armije
18 Bosne i Hercegovine radi razmjene. Nismo imali namjeru da učestvujemo u borbenim
19 dejstvima. U tom području ona nisu ni izvođena.

20 P: Radilo se dakle o vođu. Koliko je ljudi u vođu, ko je bio njihov
21 komandir?

22 O: Već sam rekao da sam poslao komandanta bataljona da bi uozbiljio tu
23 situaciju, časni Sude. Komandant bataljona je bio major, a komandir vođa je
24 poručnik. A vođ broji 30 vojnika.

25

26

27

28

29

30

1   Ali ja nisam poslao vod, ja sam poslao četvu od oko 80 vojnika.

2   P: Kako su oni iz Bijeljine stigli do Pilice? Pretpostavljam da su na
3 neki način tamo prevezeni.

4   O: Časni Sude, naredio sam komandantu, pored formacijskih vozila sa
5 kojima on raspolaže, da povede i određeni broj transportnih vozila iz svoje
6 jedinice da bi mogao transportovati, kad zarobi te pripadnike.

7   P: Dakle, oko 30 ljudi sa komandantom koji su prebačeni u transportnim
8 vozilima, jesam li dobro shvatio?

9   O: Dobro ste shvatili, ja mislim da su bila i neka dva borbena vozila,
10 isto.

11   G. HAYNES: [simultani prevod] Zamoliću da nam se sada na ekran stavi
12 dnevnik dežurnog Zvorničke brigade za 16. juli 1995. To je dokazni predmet P377,
13 strana 146. Treba nam ista strana i na engleskom i na B/H/S-u. Tražimo ono što
14 je ubilježeno u 10 sati i 50 minuta.

15   P: Da li vidite ovo što je upisano za 10.50h? Kaže: "Iz IBK upućeno na
16 IKM 35 boraca." Da li to vidite?

17   O: Vidim. Vidim, časni Sude.

18   P: Da li znate gdje se nalazilo istureno komandno mjesto Zvorničke
19 brigade?

20   O: Ne znam, časni Sude, a nisam na IKM nikoga poslao.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ali ovdje se zacijelo radi o onim vojnicima za koje ste Vi mislili da
2 su otišli za Pilicu, je li tako? Šesnaesti juli, 35 vojnika iz Vašeg korpusa se
3 upućuje na IKM Zvorničke brigade. To mora da je bila ona jedinica koja je iz
4 Bijeljine, po Vašem mišljenju, otišla za Pilicu.

5 O: Časni Sude, ova jedinica nije otišla dalje od Pilice. Možda je njemu
6 najavio neko da će ići do IKM-a, ali ona nije otišla dalje od Pilice, jer u
7 Pilici je naišla i na barikadu na putu, put je bio zatvoren za saobraćaj.

8 P: Koliko se Vi sjećate, koliko je ta jedinica Vašeg ljudstva bila izvan
9 Vaše zone odgovornosti? Dokle je bila u Pilici? Kada su se vratili, drugim
10 riječima?

11 O: Časni Sude, ja sam kao i normalan svaki komandant, očekivao da će
12 naši protivnici da izvrše udar na... s namjerom da presječu kor... presjecu /sic/
13 koridor da bi razvukli naše snage, što bi u normalnim okolnostima i bilo za
14 očekivat', te sam kao primarni zadatak svoj uzeo i otišao sam u koridor. Bio sam
15 tamo u rejonu Brčkoga i vratio sam se negdje oko 18 časova. I sreo sam, vozeći
16 se kroz grad, komandanta bataljona koji je išao u civilnom odijelu i ja sam
17 zastao ljutit zašto nije na zadatku, a on mi je rekao: "Pa mi smo se odmah
18 vratili." - "Pa zašto ste se vratili?" - kažem - "Zašto niste izvršili zadatak?"
19 Kaže: "Već u Pilici smo zatekli tamo u školi ljude i dali su nam ih. Mi smo ih
20 prevezli, eno ih u Batkoviću, ručaju, kupaju se i popisuje ih Crveni krst."

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Bio sam malo i...i... i ljut pa sam morao i da mu se izvinem, ovaj, jer sam
2 mislio da on nije izvršio zadatak. Prema tome, ova jedinica nije išla dalje od
3 Pilice i veoma brzo se vratila. Ona je ovdje... nije učestvovala kao brobena
4 jedinica, ona je učestvovala više kao transportna jedinica za pratnju
5 zatvorenika, odnosno zarobljenika.

6 G. HAYNES: [simultani prevod] Pitam se da li bi onda bilo dobro da, u
7 svjetlu ovog Vašeg odgovora, pogledamo stranu 185 istog ovog dnevnika dežurnog,
8 i to na istoj strani je i na engleskom i na B/H/S-u.

9 P: Molim Vas da pažnju usmjerite na ovaj dio koji je u zagradi na
10 sredini stranice. Tu piše: "Iz Bijeljine zove zamjenik komandanta. Jedinica iz
11 Baljkovice treba da se vrati u Bijeljinu", i onda je vod poslan nazad u
12 Bijeljinu.

13 Ovo je dnevnik dežurnog Zvorničke brigade za 26. jul. Da li ste Vi,
14 komandant, imali saznanja o tome da je jedan vod sastavljen od Vašeg ljudstva
15 bio na isturenom komandnom mestu u Baljkovici, u zoni Zvorničke brigade, u
16 trajanju od 10 dana?

17 O: Časni Sude, mi sad govorimo o policiji, a sad govorimo o nekom vodu
18 iz Baljkovice. Baljkovica nije, ovaj, u mojoj zoni. Ona je u graničnom, tamo,
19 području, između Istočno-bosanskog korpusa i Drinskog korpusa. I ne znam šta će
20 vod iz Baljkovice da ide u Bijeljinu, ako je on iz Baljkovice?

21 G. HAYNES: [simultani prevod] Da pogledamo samo P3...

22 SVJEDOK: Nisam završio. Molim Vas, nisam završio. Časni Sude, nijedna
23 jedinica Istočno-bosanskog korpusa nije učestvovala u operaciji "Srebrenica".

24

25

26

27

28

29

30

1 G. HAYNES: [simultani prevod]

2 P: Samo da vidimo da li mogu Vam nekako pomoći da razjasnimo šta ovo
3 zapravo znači.

4 G. HAYNES: [simultani prevod] Da pogledamo sada dokument P346. Riječ je
5 o redovnom borbenom izvještaju za 26. juli 1995. godine.

6 P: Molim Vas da, u tački 2, pogledate ovu zadnju stavku jer će to
7 razjasniti sve nejasnoće vezane za ono što je napisano u dnevniku dežurnoga
8 oficira. Tu piše: "Vod policije iz Bijeljine, na njihov zahtjev, poslat je nazad
9 u odredište." Dakle, nije se radilo o jedinici iz Baljkovice - jer je Baljkovica
10 mjesto gdje su oni bili raspoređeni - nego se radilo o jedinici iz Bijeljine, a
11 to očito znači da je to ona ista policijska jedinica o kojoj ste nam Vi
12 govorili, zar ne?

13 O: Časni Sude, ovdje prvo možemo, u ovom drugom dijelu, vidjeti da je
14 postavljena zasjeda u rejonu Pandurice, Rabića i škole u Baljkovici. 'Nači, da
15 je Baljkovica u zoni Drinskog korpusa. Drugo, Vod policije iz Bijeljine, ne
16 znači da je to vod Vojne policije iz Bijeljine. To je civilna policija. Nije
17 Vojna policija, i molim Vas nemojte miješati civilnu policiju sa Vojnom
18 policijom. Vojna policija je došla do Pilice, pokupila za... ove zarobljenike i
19 odvela ih u Batkoviće, i vratila se u roku od tri sata. I nemaju veze sa
20 izvršenjem borbenih dejstava u zoni Zvorničke brigade, i mislim da je ovo
21 insinuacija.

22 P: U redu. Želim Vam pokazati još jedan dokument prije nego što završimo
23 s radom.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. HAYNES: [simultani prevod] To je 7D712.

2 G. THAYER: [simultani prevod] Ja se izvinjavam što interveniram sad,
3 prije same pauze. Samo jedno razjašnjenje radi transkripta. U transkriptu piše:
4 "Civilna policija je došla do Pilice." Možda je to nešto što treba razjasniti da
5 pravilno uđe u zapisnik.

6 G. HAYNES: [simultani prevod] Da, oprostite, ja to nisam primijetio.
7 Neću sada se baviti time, želim gospodinu pokazati jedan dokument, a onda ćemo
8 na pauzu.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa možemo poći na pauzu kada Vama
10 odgovara.

11 G. HAYNES: [simultani prevod] Evo, sada ću završiti.

12 P: Logor za zarobljenike u Batkovićima je bio u zoni Vašeg korpusa, je
13 li tako?

14 O: Jeste.

15 P: Pričali ste nam o tome kako je komandir ovog voda policije Vama
16 kasnije istoga toga dana rekao da su ti ljudi koje je on pokupio već bili
17 registrirani od... kako su njih registrirali i pripadnici Crvenog križa, i da su
18 ti ljudi sjedili i nešto jeli, ili tako nešto, zar ne?

19 O: Tako me izvijestio.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. HAYNES: [simultani prevod] Zamoliću da se na ekran stavi 2. stranica
2 ovog dokumenta kako bi svjedok vidio i sadržaj, a ne samo ovu naslovnu stranicu.
3 Ovdje imamo spisak imena, možda na 3. stranici. Hvala. Molim Vas da se to okrene
4 tako da svjedok vidi o čemu se radi.

5 P: Gospodine, da li ste Vi već vidjeli ovakav dokument?

6 O: Nisam, časni Sude. Ja se nisam bavio razmjenom. To je imala komisija
7 moja koja je to radila.

8 P: Međutim, da li ste znali da su zarobljenici koji su bili odvođeni u
9 Batkoviće, da su oni bili tako registrirani i da su se od njih uzimale ovakve
10 informacije?

11 O: To je bila normalna procedura, časni Sude.

12 P: Hvala. Moraću prekinuti sada, međutim, samo posljednja stvar, a u
13 odnosu na ovaj odlazak voda policije u Pilicu. Recite koga ste Vi obavijestili u
14 Zvorničkoj brigadi ili u Drinskom korpusu da oni stžu.

15 O: Časni Sude, već sam tri puta rekao da sam zamolio generala Miletića
16 da stupi u vezu i da ih obavijesti da će doći ova jedinica. On mi je obećao da
17 će to riješiti i da mogu početi sa pripremama.

18 P: Da li ste provjerili s njim da li je on to uradio i sa kim je
19 razgovarao?

20 O: Ja sam to stavio u nadležnost operativnog dežurnog jer sam morao, kao
21 što sam već rekao, hitno da idem u koridor i otišao sam u rejon Brčkog. Ja lično
22 nisam provjeravao.

23 P: Dežurnog Istočno-bosanskog korpusa, je li tako?

24 O: Tako je.

25

26

27

28

29

30

1 G. HAYNES: [simultani prevod] Hvala, generale Simiću.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Haynes. Idemo na pauzu
3 od 20 minuta. Hvala.

4 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

5 ... Početak pauze u 12.05h

6 ... Sjednica nastavljena u 12.28h

7 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite. Izvolite sestii.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Thayer, izvolite.

9 G. THAYER: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

10 Unakrsno ispituje g. Thayer:

11 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

12 P: Generale, dobar dan.

13 O: Dobar dan.

14 P: Mi smo se nakratko sreli u sobi za svedoke pre par dana, ali želim da
15 se formalno predstavim radi zapisnika. Ja sam Nelson Thayer i ja ću Vam
16 postavljati pitanja u ime Tužilaštva.

17 Dok ste radili kao oficir JNA, da li se može reći da, osim tri godine o
18 kojima ste govorili, u Sarajevu, u kasarni "Viktor Bubanj", Vi ste većina Vašeg
19 radnog veka proveli u 329. oklopnoj brigadi u kasarni "Kozara" u Banja Luci?

20 O: Jeste, časnii Sude, ali sam bio i dva puta na školovanju u Beogradu
21 /nerazgovijetno/.

22 G. THAYER: [simultani prevod] Da bi stekli bolju ideju o geografskom
23 prostoru koji je pokrivao Vaš korpus, molim da pogledamo 65ter, 2908 /u
24 engleskom transkriptu: 2108/, to je karta broj 3.

25 P: I želim da Vam postavim nekoliko kratkih pitanja da bi samo dobili
26
27
28
29
30

1 ideju o tome kako je izgledao prostor koji je pokrivala Vaša zona odgovornosti.

2 Na engleskom vidimo ovde "Istočno-bosanski korpus", u gornjem desnom
3 uglu karte, i tu je obeležena i Bijeljina. Da li to vidite, generale?

4 O: V...vidim, časni Sude, ali ovo... ova karta ne odgovara pravom stanju jer
5 je korpus išao na zapad do rijeke Bosne, a ovdje je do Brčkog samo nacrtano.

6 P: Hvala Vam, generale. Na desnoj granici se nalazi reka Drina, a onda
7 na severu se nalazi reka Sava. Da li je to tačno?

8 O: Tačno, a onda ide, od ušća rijeke Bosne do grada Modriča, i onda
9 etničkom granicom prema Bijeljini.

10 P: Spomenuli ste Brčko, a pored toga ste spomenuli i opštinu Ugljevik.
11 Ona se isto nalazila u Vašoj zoni odgovornosti. Da li je to tačno?

12 O: Radije vaš... radi Vaše informacije, znači, u zoni moje odgovornosti
13 nalazile su se opštine Bijeljina, Ugljevik, Lopare, Brčko, Pelagićevo, Šamac i
14 dio Modriče.

15 P: I kao što vidimo na osnovu karte, Vaš korpus se prostirao neprekidno
16 ka jugu, sve do najsevernijeg dela gde se dotiče sa Drinskim korpusom i sa
17 opštinom Zvornik, zar ne?

18 O: Tako je.

19 P: Uredu.

20 G. THAYER: [simultani prevod] Završili smo sa kartom, nastavićemo dalje.

21 P: Želim samo da navedemo neke od Vašeg ključnog personala 1995. godine,
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 i mi smo neka od tih imena čuli, videli smo neka imena u dokumentima, i samo
2 želim onda da tačno navedemo da se radi o ovim ljudima, da su oni bili članovi
3 Vaše komande i štaba. 1995. godine, pukovnik, a kasnije general-major Budimir
4 Gavrić je bio Vaš načelnik štaba, zar ne?

5 O: Ujedno moj zamjenik.

6 P: I da li je pukovnik Radenko Gengo još uvek bio Vaš načelnik ili šef
7 operacija 1995.?

8 O: Radenko Gengo nije bio moj šef operacija već je bio pomoćnik
9 načelnika štaba, znači Budimira Gavrića, za operativno-nastavne poslove. Časni
10 Sude, molimo da se uzme u obzir da je formacija Vojske Republike Srpske preuzeta
11 od formacije bivše JNA, koja se bazira na osnovama Ruske škole doktrine i stare
12 Kraljevine Jugoslavije. Gospodin tužioc /sic/ što navodi ovdje, taj komandant
13 operacija je u NATO strukturi i ima posebnu ulogu u odnosu na našeg pomoćnika za
14 operativno-nastavne poslove.

15 U NATO strukturi, formaciji komande, pomoćnik za operacije komanduje
16 operacijom, ima pravo da komanduje. Naš pomoćnik za operativno-nastavne poslove
17 nema pravo da komanduje ni na nivou brigade, ni na nivou korpusa, ni na nivou
18 Glavnog štaba, i molim Vas da se to uzme u obzir.

19 P: Generale, hvala Vam. Da li je pokojni pukovnik Slobodan Jeličić još
20 uvek tada bio Vaš pomoćnik komandanta za moral, a to je bilo 1995.?

21 O: Jeste, časni Sude, bio je.

22 P: I 1995. godine, da li je pukovnik Todorović još uvek bio Vaš načelnik
23 bezbednosti?

24 PREVODILAC: Prevodilac nije čuo ime.

25 SVJEDOK:

26 O: Milenko Todorović, pukovnik, bio je načelnik bezbednosti u mome
27 korpusu.

28

29

30

1 P: Da li je on bio načelnik bezbednosti koji je zamenio onoga o kome ste
2 Vi juče govorili, ili je bio još neko između koji je obavljao tu dužnost?

3 O: Ja moram, časnii... ja moram, časnii Sude da vratim se malo unazad.
4 Milenko Todorović je bio na početku, tri mjeseca, pa je zbog porodičnih problema
5 kojih je imao morao da ode iz Bijeljine, pa je na njegovo mjesto /?doveden/
6 njegov zamjenik, mladi major koji se nije snašao na toj ulozi. Umjesto njega, na
7 moj zahtjev, postavljen je pukovnik Pero Petar Jakovljević. Nažalost, i on je
8 sad pokojni, koji je do tada bio načelnik bezbednosti u 30. pješadijskoj
9 diviziji 1. krajiškog korpusa. Poslije godinu, godinu i po dana, on se vratio u
10 1. korpus, a Todorović je ponovo došao na to mjesto i ostao do kraja rata.

11 Tako da je ovo ispravka u odnosu na onaj dio u intervjuu. Ja sam
12 ispustio to malo.

13 P: Hvala Vam na tom razjašnjenju. U zoni odgovornosti Vašeg korpusa bila
14 je logistička baza Glavnog štaba, zar ne?

15 O: Tako je. Prema našim pravilima, u zoni odgovornosti od nekog od
16 operativnih sastava korpusa može da se nađe i neka od jedinica koja je na
17 neposrednoj vezi sa Glavnim štabom. U ovom slučaju, kod mene je to bila 35.
18 pozadinska baza, odnosno logistička baza, il' sad kako se kaže.

19 P: A to je bilo u Bijeljini, zar ne?

20 O: Tačno, ona je imala sjedište u kasarni "Vojvoda Stepa", u Bijeljini.

21 P: I kada bi videli tu skraćenicu, to bi bilo napisano kao "35. Pob.",
22 zar ne?

23 O: Da, pošto je kod nas to redni broj, znači: "35. PoB". Njom je
24
25
26
27
28
29
30

1 komandovao pukovnik Kunadačina Jovo.

2 P: Možda je ovo očigledno pitanje, ali to znači da to nije bilo pod
3 Vašom neposrednom komandom, zar ne?

4 O: Nije, časni Sude, iako je bio u mojoj zoni nije bio pod mojom
5 komandom. Međutim, mi smo na određeni način, zbog garnizgon...zonskih problema
6 morali da saradjujemo. Pored njega, kod mene se nalazilo još i tužilaštvo i Vojni
7 sud, koji isto nisu bili pod mojom komandom, ali sam ja morao da im dajem,
8 naprimjer, vojne... vojne policajce za obezbeđenje, morao sam da vodim računa o... o
9 snabdijevanju sa ogrevom, itd. Čak su se žalili i... i d... nemaju... da nemaju
10 vozila, itd., pa sam povremeno i sa njima imao sastanak kao komandant te
11 teritorije, da je... da razriješimo probleme i da što me... mogu da im pomognem u
12 njihovom radu. Ali s njima, ja nisam komandovao.

13 P: Uredu, generale. Sada da malo se pozabavimo jednom drugom temom.
14 Želim da se vratimo na sastanak o kome ste govorili Tužilaštvu tokom vašeg
15 razgovora 2004. godine. To je bio sastanak od 2. septembra 1992. godine u
16 Bijeljini. Da li se sećate tog sastanka?

17 O: Sjećam se, časni Sude.

18 P: I kakva je bila svrha tog sastanka, možete li reći Veću?

19 O: Časni Sude, ja sam tek primao dužnost komandanta korpusa i u toj
20 primopredaji dobio sam, ovaj, akt Skupštine opštine Bijeljina u kome ona
21 naređuje komandi Istočno-bosanskog korpusa da napusti teritoriju, ne samo
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Bijeljine, nego čitave Semberije, a da kasarnu predam u nadležnost paravojne
2 formacije "Tigrovi" poznate kao "Arkanova garda". Ja sam nazvao telefonom
3 pomenutog gospodina - e sad sam mu već zaboravio i ime, mislim da je Joković - i
4 rekao da nem...nema on nadležnost da komanduje vojskom i da je ovo... da je ovo što
5 mi je on poslao obična glupost i da to povuče. Međutim, on je bio uporan i drsko
6 mi je rekao: "Samo Vi izvršite naređenje pa se žalite."

7 Ja sam onda uzeo taj njegov akt i prikopčao sa mojim aktom, i rekao:
8 "Molim Vas da mi odgovorite ko komanduje sa mnom," i to sam poslao i Glavnom
9 štabu, ali sam iskoristio priliku da preko njega pošaljem i članovima
10 predsjedništva, odnosno Vrhovnoj komandi. Isto to večer, nazvao me general Mladić
11 i rekao da ga... njega i predsednika sačekam u kasarni, da će doći helikopterom na
12 sastanak. Međutim, u kasarnu su sletila dva velika helikoptera i nije bil...li
13 samo njih dvojica. Bio je komandant sa svojim užim dijelom, a bio je i
14 predsjednik sa članovima predsjedništva, i još iz stranke nekih ljudi koje sam
15 manje poznavao.

16 I onda su... smo svi otišli u Skupštinu opštine Bijeljina gdje je on već
17 bio naredio da se skupe odbornici, opštinski, da se skupe članovi, odnosno
18 poslanici iz sk... parlamenta Republike Srpske, i mislim da je bio povjerenik
19 vlade za Semberiju, gospodin Miskin. Pored predsjednika tu je bio i ministar
20 odbrane, o... tad je bio general Subotić, i mislim da je bio ministar unutrašnjih
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 poslova i premijer gospodin Đerić.

2 Na tom sastanku, posle žučne diskusije, predsednik je smijenio
3 predsednika opštine, ja mislim da su ga bili odveli i u pritvor, itd., ali u
4 učešće u diskusiji uzeli su i ostali prisutni pored predsednika. A sutradan, po
5 naređenju generala Mladića, ja sam članove Predsjedništva i generala Mladića sa
6 njegovim najbližim saradnicima upoznao sa korpusom i predstavio im komandante
7 brigada koji su referisali o stanju u jedinicama. Oni su iskoristili priliku kad
8 se već tu nalaze.

9 P: U redu, generale. Možda nisam dovoljno jasno postavio pitanje. Da li
10 se sećate sastanka na kome je predsednik Karadžić govorio, kao i gospodin
11 Krajišnik, a kome su takođe prisustvovali komandanti korpusa? Možda govorimo o
12 istom sastanku, a možda ne, tako da hoću samo da u vezi toga budem siguran pre
13 nego što nastavimo.

14 O: Ja mislim da govorimo o istom sastanku i tad su izneseni i ciljevi
15 rata, odnosno strategijski ciljevi.

16 P: Uredu, želim samo da budem siguran. Petak je i možda sam malo spor.
17 Da li se sećate o čemu je predsednik Karadžić govorio na ovom sastanku, pored
18 tih tema koje ste već pomenuli, uopšteno govoreći?

19 O: Časni Sude, sad u... sa ove vremenske distance, ovaj, teško mogu da se
20 sjetim, ali znam ove ciljeve rata da nije iznio on nego da je iznio predsjednik

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Skupštine, gospodin Krajišnik. Predsednik Karadžić je više govorio o ovom... ovaj
2 problematici miješanja lokalnih vlasti u komandovanje vojske, i onda je bio
3 ovako za... baš ljut i zaprijetio je i opštinskim vlastima i, ovaj, svojim iz
4 stranke da se to više ne ponovi.

5 P: General Mladić i general Gvero su takođe bili tu, i oni su isto tako
6 se obratili ovom skupu, zar ne?

7 O: Jeste, časni Sude, i osnovnu tezu koju su oni zastupali na tom
8 sastanku bila je neophodnost proglašenja ratnog stanja da bi se omogućilo
9 normalno funkcionisanje svih elemenata društva za borbu.

10 I znam... izvinjavam se, znam da je general Gvero govorio o... da se mi
11 nalazimo sada u nametnutom, ali pravednom ratu, sjećam se baš te rečenice,
12 ovaj, i da se moraju svi kapaciteti društva, ov... skoncentrisati upravo na ovaj
13 zadatak.

14 P: Rekli sta nam maločas da je gospodin Krajišnik govorio o šest
15 strateških ciljeva srpskog naroda u Bosni i Hercegovini. Da li ste tada prvi put
16 čuli za te strateške ciljeve, generale?

17 O: Časni Sude, prvi put sam čuo i ja je mogu da ih ponovim. Ne znam 'oće
18 li baš biti redosledom koji je iznesena /sic/. Prvi cilj je bio da se razdvojimo
19 od Muslimana, a drugi cilj je bio "koridori" - pod tim se misli koridor kroz
20 Posavinu i verovatno koridor za Hercegovinu. Po trećem je Sarajevo

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 - podijeljeni grad, po četvrtom granica na Drini, ali srpska. Peti je bio
2 granica na Neretvi i šesti je bio izlaz na more, ako sam dobro zapamtio, ali,
3 otprilike tako.

4 P: Za vreme Vašeg razgovora 2004. godine, Vi ste doneli sa sobom
5 nekoliko svojih svesaka, to jest, ratnih dnevnika gde ste imali beleške sa
6 sastanaka, itd. I istražitelji su kopirali Vaš dnevnik iz 1992., ali ste Vi
7 rekli da, što se tiče stalih, tu se nalaze Vaše lične opaske, privatne beleške,
8 i da bi radije da to ostane poverljivo, i mi ćemo to poštovati, generale, ali
9 imamo Vaš dnevnik iz 1992. Dajte da brzo pogledamo par stranica iz tog dnevnika,
10 a onda ćemo preći na neka druga pitanja.

11 G. THAYER: [simultani prevod] Molim da pogledamo 65ter 2937, i mislim da
12 govorimo o stranici 35, dokumenta.

13 P: I dok čekamo, generale, ako vidite da ne gledam u Vas, ne želim da
14 mislite da sam nepristojan već pratim transkript u isto vreme, tako da mogu da
15 znam šta se govori.

16 Ako pogledamo na levoj strani, dno, da li tu navodite govornika? Žao mi
17 je što nemamo prevod ovog na engleski.

18 O: Hoćete da pročitam?

19 P: Ako ste naveli ko je govornik, možete li samo da nam kažete ko je taj
20 govornik u donjem levom uglu čije ste ime podvukli?

21 O: Ovo je pisano na brzinu pa mi rukopis nije dobar, ali to je
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 predsjednik Skupštine gospodin Krajišnik. Mogu da pročitam i šta sam ja zapisao
2 ako želite da se prevede.

3 P: Dobro, moje pitanje je jednostavnije. Ja ću Vam ga direktno postaviti
4 pitanje. Vi navodite ko je govornik u donjem levom uglu i to je predsjednik
5 skupštine, gospodin Karadžić, zar ne?

6 O: Ne, nego Krajišnik.

7 PREVODILAC: Ispravka prevodioca: gospodin Krajišnik.

8 SVJEDOK: Okay.

9 G. THAYER: [simultani prevod]

10 P: Ako pogledamo na desnu stranu, vidite li gde ste napisali "strateški
11 ciljevi"?

12 O: Vidim, izgleda da nisam još za... ovaj, ostario. Upravo je kako sam
13 rekao maloprije.

14 P: Molim da pročitate to što ste napisali dok ste slušali predsjednika
15 Skupštine gospodina Krajišnika kako iznosi te ciljeve.

16 O: "Strategijski ciljevi:

- 17 1. Prvi cilj je razdvajanje sa Muslimanima.
- 18 2. Koridori.
- 19 3. Podjela Sarajeva.
- 20 4. Dolina Drine - Srbi.
- 21 5. Granica na Neretvi.
- 22 6. Izlazak na more."

23 P: Hvala Vam, generale.

24 G. THAYER: [simultani prevod] I završili smo sa ovom sveskom
25 generalovom. Hvala Vam.

26 P: Generale, Vi ste u Vašem razgovoru spomenuli "srpske tradicionalne
27 težnje sa obe strane Drine". Možete li da nam kažete šta to znači, kada ste nam
28 o tome pričali 2004. i nakon što ste pogledali ovih šest strateških ciljeva?

29

30

1   Možete li da nam kažete kako ste Vi to shvatili? Šta ste ustvari hteli da
2   kažete?

3   O: Časni Sude, etnički prostor Srba kroz vijekove je bio od Srbije preko
4   Bosne i Hercegovine, dijelom gore i Slavonije, pa bio je, ovaj, negdje do
5   polovice Hrvatske. Nažalost, zbog ratova i velikih gubitaka koji su u svakom
6   Srbi pretrpili, a naročito u Drugom svjetskom ratu, ta se karta etnička polako
7   smanjivala. Međutim, uvijek je postojalo /sic/ u narodu želja da s... Srbi žive u
8   jednoj državi. To je ostvareno i poslije Drugog svjetskog rata, ali je
9   stvaranjem... raspadom Jugoslavije i stvaranjem novih država to ponovno narušeno
10   kao što je i bilo prije Prvog svjetskog rata.

11   Bosanski Srbi su uvijek osjećali Srbiju kao svoju domovinu, svoju
12   maticu, i uvijek im je želja bila da budu u jednoj državi sa njima. To je
13   posebno izraženo u graničnim područjima istočne Bosne, gdje su i veze, ne samo
14   saobraćajne nego i porodične, izuzetno razvijene.

15   P: Generale, za vreme Vašeg razgovora ste izneli jednu primedbu u
16   kontekstu srebreničke enklave i strateškog cilja 4. Da li se može reći da -
17   imajući u vidu lokaciju srebreničke enklave u dolini reke Drine - da je
18   oslobađanje Srebrenice, u svakom slučaju, bio ključ da se ostvari strateški cilj
19   broj 4?

20   O: Časni Sude, dolina rijeke Drine je bila srpska i kad je Srebrenica
21   enklava postojala, među... i to ne bi s... vjerovatno bio nikakav problem da se

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 enklava ponašala kao takva. Prema međunarodnim standardima, pošto je bila
2 zaštićena zona, bilo je neophodno da se razoruža i u tom s...slučaju, vjerovatno
3 da ne bi bilo nikakvih problema, ne bi bilo problema ni u dolasku humanitarne
4 pomoći. Međutim, jedinice enklave ostale su i dalje naoružane, i još su vršile
5 stalne ispade na okolna srpska sela, što je sta...stalno stvaralo jedan negativan
6 naboj i želju, ne samo okolnog stanovništva, nego svih stanovnika u Republici
7 Srpskoj da se s tom Srebrenicom jednom završi. I jedini način je bio onda
8 vjerovatno vojnički. Možda bi to s... po meni bilo mnogo cjelishodnije da je to
9 nekim pregovorima ili razmjenom teritorije urađeno, ali očito da nije postojala
10 volja na drugoj strani.

11 P: Razumijem to i vjerujte, Tužilaštvo neće osporavati to da su
12 muslimani Bošnjaci u enklavi Srebrenice uradili dosta pogrešnih stvari i prije
13 nego što je ta enklava bila proglašena zaštićenom zonom i u vrijeme dok je bila
14 takva zona. Ono što Vas ja, međutim, pitam - kao što ste i rekli u svom
15 razgovoru sa Tužilaštvom, a u odnosu na samu enklavu i geografski položaj te
16 enklave u odnosu na granicu - dakle, ono što vas ja pitam je da je bilo važno,
17 zar ne, da se oslobodi ta enklava kako bi se ostvario tradicionalni srpski san o
18 tome da se uspostavi područje bez granice uz rijeku Drinu?

19 O: Časni Sude, ponovo ponavljam, da je enklava bila demilitarizovana i
20 da nije predstavljala opasnost niko je ne bi ni dirao. Mislim da je odluka, i
21 političkog i vojnog rukovodstva da se enklava vojnički porazi, vjerovatno bila
22 uzrokovana upravo opasnošću.

23
24
25
26
27
28
29
30

1   A da li ima veze sa ciljevima rata, pa ja sam već rekao da je već bio od
2 ušća Drine pa, sem ono malo u Žepi što je bilo, a tamo je vo... nema ni puteva ni
3 ništa, sve je ostalo bila Drina u rukama srpske vojske i mislim da to nije bilo
4 odlučujuće. Ne mora značit' da sam u pravu, časni Sude, dozvolite mi da imam i
5 ja svoje mišljenje.

6   P: Generale, mislim da ste, tokom razgovora koji je tada bio vođen sa
7 Vama, dali veoma dobar uvid, sažet uvid u pitanje pretvaranja strateških ciljeva
8 u vojne zadatke. Na strani 1386 /u engleskom transkriptu: 138/, Vi kažete,
9 dakle: "Oružane snage su morale dobiti svoje strateške ciljeve, zadate, a onda
10 je na Glavnom štabu bilo da se ti strateški ciljevi transformiraju u vojne" - tu
11 sad fali jedna riječ, možda ćete nam moći pomoći u tome - "kroz dejstva,
12 vremensko planiranje, korištenje ljudstva, itd."

13   O: Časni Sude, normalna je to procedura, da politika određuje ciljeve.
14 Ja moram odma' da kažem, politika počinje rat, vodi rat i završava rat, a vojska
15 je i oružana sila je samo sredstvo kojima se to sada vodi nasilnim putem. U miru
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 se to vodi političkim putem. Strategijski ciljevi se stavljaju pred vojsku i
2 vojska, na osnovu njih, dobija i dugoročne i kratkoročne zadatke.

3 Vi ste ovdje vidili /sic/ da je jedan od ciljeva i granica na Neretvi
4 koju nikad nismo ostvarili. Strategijski cilj je i izlazak na more, koji nismo
5 ostvarili, pa i podjela Sarajeva nije urađena korektno jer smo mi dobili s...
6 jedan minimalni dio Sarajeva u... u tim razgraničenjima, itd. Da li je ovo bio
7 primarni cilj politike ili nije, ne znam, jel i on bi na određeni način postao
8 aktuelan zbog događanja na teritoriji i ja to ne bih mogao da kažem. Ali u
9 principu, politika, odnosno vrhovni komandant i Vrhovni savjet odbrane, oni daju
10 strategijske ciljeve i daju i dinamiku određenu vremensku kad treba šta
11 odraditi.

12 Mnogo bi to bilo lakše, ponovno ponavljam, tu našu nesreću da je bilo
13 proglašeno ratno stanje. Ja sam ubijeđen da rat ne bi trajao čet'ri godine, da
14 bi se vodio po svim mogućim principima pravednog načina i da ne bi bilo svih
15 ovih zločina do kojih je nažalost došlo. U principu, na Vaše pitanje odgovaram:
16 politika kreira ciljeve, vojska realizuje, to je tačno.

17 P: Mislim da ste jučer, generale, govorili o godišnjem procesu analize
18 učinjenom na prethodnim uspjesima i neuspjesima iz prethodne godine, kako to
19 dovodi do toga da Glavni štab sastavi onda strateške zadatke koji trebaju biti
20 ralizirani u predstojećem periodu. Htio bih se uvjeriti da sam dobro razumio Vaš
21 iskaz.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Vidjeli smo dokument o borbenoj gotovosti, kako ona treba biti
2 sprovedena, riječ je o dokumentu iz 1994., sa krajem januara 1995. Mjesec dana
3 kasnije dolazi do direktive 7. Jesam li to dobro razumio?

4 O: Dobro ste razumjeli.

5 P: Da li je bilo, dakle, uobičajeno tako da su direktive obično
6 slijedile nakon tih sastanaka koji su se ticali borbene gotovosti?

7 O: U načelu, direktiva je kao opšti akt. U načelu bi trebalo da odražava
8 zadatke u jednoj godini. Ali zbog situacije na teritoriji, itd., zbog na... raznih
9 novih detalja, može da se izdaje i u više navrata, ako se neke st...stvari iz te
10 direktive više ne važe, ili neke nove, itd. Tako smo imali i, ja mislim 1992.,
11 tri ili čet'ri direktive - il' je to bila 1993., više se i ne sjećam - a onda
12 smo imali jedno vrijeme samo po jednu direktivu.

13 P: Da ovo malo sažmemo, generale, da li se slažete da je direktiva 7
14 primjer transformacije o kojoj ste nam i sada govorili, transformacije
15 strateških političkih ciljeva u konkretne vojne zadatke, u svrhu ostvarivanja
16 tih ciljeva?

17 O: Ja opet ponavljam sada, ovaj, direktivu može da iz...izda komandant
18 Glavnog štaba, a može i vrhovni komandant. U ovom slučaju je vrhovni komandant,
19 koji je prisustvovao referisanju, izdao tu direktivu, a samo je g... teh...
20 tekstualno obradili, ovaj, stručna lica iz Glavnog štaba. Direktiva odražava,
21 faktički, zaključke sa savjetovanja koje je tada održano i zadatke koje nam je
22 predsjednik, kao vrhovni komandant, iznio.

23 P: A u slučaju direktive 7, to je savjetovanje održano krajem januara;
24 je li tako?

25

26

27

28

29

30

1 O: Tako je.

2 P: Ovih preostalih nekoliko minuta koje imamo danas, u vezi teme
3 političari, recite, Vi se tokom rata niste priključili stranci SDS, je li tako?

4 O: Tako je. Nisam ni poslije rata.

5 P: Da li je bilo pokušaja da se na Vas na neki način utiče kako biste se
6 priključili?

7 O: Jeste, časni Sude, jednom je čak i predsjednik republike došao i
8 ubjeđivao me u to.

9 P: Dok ste bili u JNA bili ste član komunističkog saveza jer je
10 činjenica bila ta da čovjek nije mogao da bude oficir, a da nije član, je li
11 tako?

12 O: Tako je i to je bio jednopartijski sistem. Ja sam rekao i gospodinu
13 predsjedniku: "Mi radimo sada sasvim novo društvo sa višepartijskim sistemom i
14 ja ne želim da budem general jedne stranke. Ja želim da budem general naroda,
15 vojske, i zato ne želim da prisutup... pristupim nijednoj stranci." I
16 nesp...nespojivo je sa dužnjošču /sic/ oficira da pripata /sic/ nekoj stranci. Jer
17 kod promjene vlasti, onda bi morali sve voj... sve oficire da promjenimo, a to su
18 stručna lica; to je nemoguće.

19 P: Kada ste bili komandant korpusa, bili ste izloženi nepoverenju od
20 strane lokalnih opštinskih političkih vlasti. Tvrđili su da ste stari komunista,
21 na primjer, zar ne?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa imali... nažalost, ovaj, pripadnici stranke koji su i činili vlast,
2 oni su na nas gledali sa nepovjerenjem jer nismo pristupili njihovoj stranci.
3 Zato su i oni više poklanjali pažnje rezervnim starješinama nego nama,
4 profesionalnim. Čitavo vrijeme rata, ovaj, ja sam bio... osjećao sam se da sam ja
5 silom prilika tu, zbog stručnosti, a da imaju ikoga boljeg da bi to mene brzo
6 zamijenili.

7 P: Vi i drugi profesionalci obučeni u JNA bili ste proglašavani starim
8 komunistima, ne-preobraćenim komunistima, itd.?

9 O: Časni Sude, pa ja... ko god je bio i n... i nam... kojoj odgovornoj
10 dužnosti, nije mogao u bivšoj Jugoslaviji da bude ako nije komunista. Pa mi smo
11 govorili da ne može ni vratar na ulazu da bude, ako nije komunista, molim Vas. I
12 vatrogasac je morao da bude. I sada, kad je počeo rat, odjednom smo samo mi,
13 oficiri, ostali komunisti bivši, a svi nisu nikad bili, znate. Jer kad nisu
14 imali nikakav argument da mi zamjere, onda kažu: "Ti si stari komunist." Pa ja
15 jesam bio, al' nisam više. I... i onaj je bio, sagovornik, i nije više, al' on se,
16 kao, odrekao toga. Pa ja da se nisam toga odrekao, ja ne bi' učestvovao u borbi.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vrijeme je da prestanemo.

18 G. THAYER: [simultani prevod] Da, vrijeme je za prekid.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Generale, nastavićemo sa
20 radom u ponedjeljak ujutro. Želim Vam ugodan vikend. U međuvremenu, molim Vas
21 nemojte ni sa kime razgovarati o temi Vašeg iskaza.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: Časni Sude, ja sam razočaran. Ja sam 14. dan ovdje. Ja sam
2 mislio da ćemo prije završiti i očekivao sam za vikend da budem kući.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] I mi smo računali, ali bar ćete moći
4 uživati u ovom našem vremenu. Hvala Vam.

5 Gospođo Fauveau?

6 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, samo da ne bi bilo zbrke,
7 sljedeći svjedok nije na spisku za sljedeći tjedan jer smo vjerovali da će on
8 moći dati svoj iskaz ovaj tjedan. Dakle, radi se o svjedoku kojeg možete naći na
9 spisku za ovaj tjedan.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, hvala. Prekidamo sa radom.

11 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

12 ... Sjednica završena u 13.16h.

13 Nastavak zakazan za ponedjeljak,

14 24.11.2008. u 09.00h.

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30